

Rechtskrundig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

Jean CONSTANT. — Over de toepassing van het artikel 360 van 't Wetboek van Strafvordering. VANDEPUTTE. — Waar de arresten van 9 Februari 1933 niet van toepassing zijn.

RECHTSPRAAK.

Hof van Beroep te Brussel. — 9e Kamer. — 23 Mei 1934. — Internationaal privaatrecht. — Vreemde rechtspersoon. — Regelen betreffende bekwaamheid en staat. — Auteursrechten. — Sacem. — Optreden in rechte in België. — Rechtstreekse dagvaarding. — Ontvankelijkheid. Krijgshof van België. — 16 Juni 1934. — Taalgebruik voor het Krijgsgerecht. Handelsrechtbank te Brugge. — 24 Mei 1934. — Bevoegdheid. — Handelslastgevang. — Geldstortingen op kredietopening. — Vennootschap metterdaad. Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 5e Kamer. — 8 Februari 1934. — Dadelijke uitwinning. — Notariele akte. — Art. 1244 B. W. — Geen uitsluiting art. 122 W. B. R. Handelsrechtbank te St. Nikolaas. — 19 Juni 1934.

— Aanvaring. — Afwezigheid van tegenspraakelijke vaststelling der schade. — Laattijdigheid van den eisch tot schadevergoeding. — Onmogelijkheid van deskundig onderzoek. — Niet ontvankelijkheid der vraag.

Handelsrechtbank te Antwerpen. — Kortgeding. — 26 Maart 1934. — Bevoegdheid in handelszaken. — Bewarend beslag. — Verzet. — Kortgeding.

Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 1e Kamer. — 6 Januari 1934. — Onderhoudsgeld na scheiding van lijf en goederen. — Zekerheidsstelsel door hypotheek. — Waarborg der betaling van het onderhoudsgeld.

Vrederecht Boom. — 22 Mei 1934. — Gemeenschappelijke muur. — Gebruikskosten van optrekken.

Vrederecht Herzele. — 12 Juli 1933. — Huurovereenkomst. — Mondeling. — Uitgestrektheid der overeenkomst. — Bewijs door getuigen.

INGEZONDEN BIJDRAGEN.

BALIELEVEN.

Over de toepassing van het artikel 360 van het Wetboek van Strafvordering

NIEUWE VERVOLGINGEN WEGENS VRIJWILLIGE SLAGEN EN KWETSUREN TEGEN EEN BETICHTE WEGENS MOORD OF DOODSLAG DOOR HET ASSISENHOF VRIJGESPROKEN.

Alhoewel artikel 360 van het Wetboek van Strafvordering door de verklarende wet van 21 April 1850 gewijzigd, reeds tot menige arresten van het Hoogere Hof aanleiding gegeven heeft, twist men echter nog over de nauwkeurige beteekenis van deze wetsbepaling.

Om na een vrijspraak door het Assisenhof uitgesproken, nieuwe vervolgingen vóór de boetstrafelijke rechtbank wegens hetzelfde feit te vermijden, werpt men zekere bewijsredenen op, die altijd op het beginsel van de kracht van gewijsde gegrond zijn.

Natuurlijk is dit grondbeginsel door niemand betwist; maar als er sprake is dezen stelregel op een bepaald geval toe te passen, dan zijn de vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie en de betichten het zeer zelden eens.

Dientengevolge zijn we van mening, dat het van groot belang is, tengevolge van een bevel door de Raadkamer der Rechtbank van Eersten Aanleg te Luik onlangs uitgesproken, dit vraagstuk opnieuw zoo nauwkeurig mogelijk in het ware daglicht te stellen. (1)

* * *

Kortom kunnen de feiten der zaak volgen: derwijze samengevat worden. De echtgenooten D. leefden in slechte verstandhouding. Op zekeren avond, gedurende eenen hevigen woordentwist, nam de moeder D. een revolver. Zij overhandigde het wapen aan haar zoon, met de woorden: « Schiet maar op hem... » Jan D. schoot den vader in het hart en door den kogel getroffen stortte de vader neer.

De moeder en de zoon werden beiden voor het Assisenhof verzonden, uit hoofde rechtstreeks aan de uitvoering van eenen oudermoord te hebben medegewerkt. De zoon werd vrijgesproken, terwijl de moeder door het Assisenhof tot vijf jaar opsluiting veroordeeld werd.

Na het arrest van vrijspraak vordert het Openbaar Ministerie tegen den zoon D. een nieuw onderzoek krachtens artikel 401 van het Strafwetboek, uit hoofde van vrijwillige slagen en kwetsuren aan zijn vader, doch zonder het oogmerk om te doden, toegebracht te hebben, slagen en kwetsuren die nochtans den dood veroorzaakt hebben.

Wanneer de betichte voor de Raadkamer verscheen, legde hij conclusies neer, die tot de onbevoegdheid van de Raadkamer strekten, onder voorwendsel dat de nieuwe vervolging met het oppermachtig beginsel van de kracht van gewijsde in tegenstrijd stond.

Door een bevel met redenen omkleed heeft de Raadkamer de argumenten van den betichte, die klaarblijkelijk tot een verkeerd uitleg der wet strekten, verworpen.

* * *

Weliswaar, naar luid van het artikel 360 van het Wetboek van Strafvordering, kan « al wie wettelijk vrijgesproken werd, niet vervolgd of beschuldigd worden wegens hetzelfde feit, ZOOALS HET WERD OMSCHREVEN ».

Maar wat willen deze bewoordingen zeggen? Volgens onze bescheiden meening niets anders dan wat volgt: Na de vrijspraak van den beschuldigde, mag de uitneming van gewijsde zaak niet ingeroepen worden, indien het ten laste van den betichte gestelde feit « onder eene nieuwe begripsomschrijving » aan de rechtbank voorgesteld wordt.

Want, al wie eenigermate met strafrecht vertrouwd is, weet dat in tegenstelling met wat in correctionele en politiezaken geschiedt, de gezwoeren, geïmproviseerde rechters, niet te beslissen hebben over al de betrekkingen die het te beteugelen feit met de strafwet heeft.

Zij moeten uitsluitelijk beraadslagen over de door den Voorzitter aan de jury gestelde vragen, en daaromtrent: « in hun eer en in hun geweten, vóór God en vóór de menschen » « Ja » of « Neen » antwoorden.

Uit deze enkele beschouwingen kan afgeleid worden dat het arrest van vrijspraak alleenlijk beduidt dat de beklaagde onschuldig is 't feil gepleegd te hebben, « zooals het omschreven werd » in de vragen aan de juryleden gesteld.

Daaromtrent zijn het de belangrijkste criminalisten en de rechtspraak eens.

(P. B. V^o Chose jugée en matière criminelle. Nr 196. Répertoire Prat. Droit Belge, V^o Chose jugée, Nr 101. Braas, Instruction criminelle, Blz. 55 (Uitg. 1925). Thiry, Droit criminel, Bl. 387. (Uitgave 1895). Haus, Droit Pénal, Nr 926. (Uitgave 1869). Beltjens, Instruction criminelle, Art. 360. Nrs 15 tot 26. Schuind, Droit criminel, Bl. 387. Verbr., 7 September 1883, Pas. 1883. 1. 339. Verbr., 14 Maart 1898, Pas. 1898. 1. 339. Boetstr. Luik, 14 Februari 1920, Pas.

1920. III. 82. Boetstr. Luik, 25 Februari 1924, P. P. 1924, Nr 117. Jur. L. 1924 bl. 85)

* * *

Staat de zaak zoo, om de tegenovergestelde meening te staven, tracht men te vergeefs een bewijsgrond te vinden in het feit, dat de Voorzitter van het Assisenhof de bijkomende vraag aangaande slagen en kwetsuren verwaarloosd heeft te stellen.

Natuurlijk, kan de Voorzitter alle vragen stellen, die al de omstandigheden van het te beteugelen feit betreffen en van aard zijn er het karakter van te veranderen.

Dit principieel was reeds in het artikel 379 van het Wetboek van Brumaire Jaar IV aangekondigd en alhoewel deze wetsbepaling in ons Wetboek van strafvordering niet meer bestaat, is 't echter onbetwistbaar, dat de Voorzitter het recht heeft bijkomende vragen te stellen. Inderdaad, naar luid van artikel 344 van het Wetboek van Strafvordering, beraadslagen de gezwoeren over het hoofdfeit en daarna « over elke der omstandigheden »... maar alleenlijk op het beperkte gebied der gestelde vragen.

De Voorzitter heeft, als zoodanig, geen rechtsmacht van wijzen maar slechts een macht van begripsomschrijving. Bijgevolg, als de Voorzitter geene bijvraag voortspruitende uit de akte van beschuldiging of uit de debatten gesteld heeft, mag men, noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend, uit deze verzwijging absoluut iets afleiden.

« En termes plus précis », zoo schrijft Thiry, « nous dirons que l'acquittement pour le moins comprend l'acquittement pour le plus parce qu'il est impossible d'avoir commis celui-ci si l'on fait nullement supposer l'innocence pour le moins et c'est pour ce motif que l'on doit admettre la poursuite pour coups et blessures volontaires ayant entraîné la mort, sans intention de la donner, malgré l'acquittement prononcé relativement à ces mêmes coups et blessures, considérés comme meurtre ou comme tentative de meurtre... » (Bl. 388; zie ook Verbreking 7 September 1883 en Boetstr. Luik 25 Februari 1924 hierboven geciteerd.)

* * *

Maar, eene andere vraag dringt zich op.

Inderdaad, de Raadkamer van de Rechtbank had over een zonderling geval te beslissen, hetwelk, zooals we vernemen, zich voor de eerste maal vóór eene Belgische Rechtbank voerde.

Want, laat ons niet uit het oog verliezen dat het Assisenhof de moeder D. wegens rechtstreekse medewerking aan eenen vadermoord veroordeeld had, terwijl de zoon D., beschuldigd uit hoofde van vadermoord, vrijgesproken werd.

Uit deze eigenaardige omstandigheid, wilde de betichte afleiden dat alles vóórtaan, erga omnes, afgehandeld was, namelijk, dat

hij de dader van eenen vadermoord was, vermits zijne moeder, als mededaderes van den zelfden vadermoord veroordeeld werd — maar dat hij, wegens deze beschuldiging, niet strafwaardig was, omdat hij, zonder het oogmerk om te doden, gehandeld had.

Wij zijn van oordeel dat zulk eene redeneering gansch gebrekkig en spitsvondig is. Het zou ons te ver voeren, moesten wij hier al de argumenten ten behoeve van onze meening wijdloopig uitleggen. Het weze voldoende terloops op te merken, dat er geene strijdigheid bestaat tusschen de bevestigende verklaring der jury, wat den dader van een moord betreft, en het ontkennend antwoord der zelfde jury, wat de schuldigheid aan den zelfden moord aangaat. (P. B. V^o Complice. Nr 560. Braas, Droit Pénal. Bl. 87; Verbr. 15 September 1871, Pas. 1871. I. 313.)

Bestaat er de minste tegenspraak tusschen de veroordeeling der moeder D. en het ontkennende antwoord der gezwoeren, wat den zoon betreft? Naar de eischen van recht geenszins.

De gegrondheid van deze bewering kunnen we bewijzen ab absurdo. Want, laat ons veronderstellen dat de Voorzitter van het Assisenhof eene bijkomende vraag, aangaande slagen en kwetsuren, zou gesteld hebben. Wat kon er dan gebeuren? Het ware volstrekt mogelijk dat de juryleden zouden geantwoord hebben als volgt:

Hoofdvraag die de moeder betreft: Ja.

Hoofdvraag die den zoon betreft: Neen.

Bijvraag die den zoon betreft: Ja.

Is dat niet voldoende om al de argumenten onzer tegenstrevers te weerleggen?

Overigens, beslist het Hof van Verbreking zelfs dat, indien de Voorzitter de bijvraag weigert te stellen, belemmert deze weigering geenszins het Openbaar Ministerie eene nadere vordering, wegens eene bijkomende betichting, in te spannen. (Verbr. 4 November 1895. Pas. 1896. I. 9.)

* * *

Samengevat, komt de zaak hierop neer. Bestaat er geene rechtelijke identiteit tusschen de beschuldiging waarover de gezwoeren in de beperkte palen der gestelde vragen zich uitgesproken hebben en de begripsomschrijving die tot grondslag van de nieuwe betichting strekt, dan is het ongetwijfeld mogelijk dat het Openbaar Ministerie nieuwe vorderingen wegens hetzelfde anders omschrevene feit inspanne.

Jean CONSTANT,

Substituut Procureur des Konings
te Luik.

(1) Bevel in dato van 24 April 1934. Voorzitter M. Laurent. Openbaar Ministerie M. J. Constant. Pleiters: MM. Collignon en De Laever.

Waar de arresten van 9 Februari 1933 niet van toepassing zijn.

De verkoop op crediet is, van natuur uit, een gevaarlijke operatie. De zaak wordt onmiddellijk geleverd terwijl er gedurende maanden of jaren, volgens de overeenkomst zelve, moet gewacht worden op betaling van den prijs. Middelerwijl kan de koper de zaak vervreemden; dat recht heeft hij in principieel vermits hij sedert den aankoop eigenaar is (1583 B.W.B.).

Wordt de koper onvermogen, dan kan de verkoper tegenover de andere schuldeischers geen aanspraak maken op ontbinding van de overeenkomst (art. 20 5^e in fine van de hypothecaire wet). Hij geniet slechts een voorrecht (art. 20 5^e eerste lid van de hypothecaire wet) dat hem nog ontnomen wordt in geval van faillissement (art. 546 K.H.W.).

Deze rechtstoestand is natuurlijk niet schitterend voor den verkooper en het is best begrijpelijk dat hij naar zekerheden heeft uitgekeken. Daar zij hem door de wet geenszins of slechts in geringe mate worden toegestaan, maakt de verkooper beroep op het beginsel der vrijheid van overeenkomsten. Door insasching van bijzondere bedingen in het contract, zal hij pogen de verkochte zaak zelve als waarborg, als zekerheid voor de betaling van den prijs te doen dienen.

Deze pogingen zijn echter veelal tot mislukking gedoemd. De wettelijke bepalingen betreffende de zekerheden zijn veelal van openbare orde en mogen noch kunnen door vrijwillige afwijkingen van partijen verkracht worden. Gedurende enkele jaren heeft de verkooper zijn toevlucht genomen tot het eigendomsvoorbehoud : in de verkoopovereenkomst werd bedongen dat het eigendomsrecht op de verkochte zaak slechts zou overgaan op den kooper na volledige afbetaling van den prijs. Men week dus af van art. 1583 B.W.B. — dat trouwens niet van openbare orde is — volgens hetwelk de eigendomsoverdracht in den verkoop over 't algemeen geschiedt op het oogenblik der wederzijdsche toestemming van partijen tot de overeenkomst. De verkoopers meenden uit een dergelijke clause allerhande voordeelen te halen : zij hoopten namelijk op die manier te ontkomen aan de hinderende wetsbeschikkingen der hypothecaire wet en der faillissementswet. De weg werd hun echter afgesneden door de arresten van het Hof van Verbreking dd. 9 Februari 1933 : althans tegenover de andere schuldeischers van den kooper, blijft het eigendomsvoorbehoud zonder uitwerksels voor den verkooper. (Pas. 1933 I 103).

* * *

Doch er bestaat een anderen uitweg alwaar men de barricade van gezegde arresten niet tegenkomt. Zulks werd onlangs erkend in een vonnis der rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen (vonnis van 11 Januari 1934. Rechtskundig Weekblad van 3 Juni 1934, kol. 727). Over de juiste vereischten welke dienen vervuld te worden, opdat de verkooper langs dien uitweg het gewenschte doelwit zou bereiken, willen wij hier eenigszins uitweiden.

Het gaat namelijk over het huurkoopsysteem. Huurkoop is de vermomming van een verkoopovereenkomst onder de gedaanten van een verhuuring. De verkooper treedt op als verhuurder en de kooper als huurder; de afkortingen welke tot delging van den verschuldigten koopprijs worden betaald, beschouwt men in de overeenkomst als huurgelden. In zooverre is de huurkoop niets nieuws. Sinds meer dan een halve eeuw, heeft de rechtspraak in ons land draagwijdte van een huurkoop-overeenkomst moeten vaststellen. De beslissingen van onze Rechtbanken en Hoven zijn echter zeer uiteenlopend.

Heel het vraagstuk schuilt hierin : wat is de huurkoop eigenlijk ? Is het een verkoop of is het een verhuuring ? In het eerste geval, is degene die de zaak levert zeer weinig beschermd, vooral tegenover de schuldeischers van den afnemer. Dat hebben wij reeds betoogd. Is het een verhuuring, dan doet de rechtstoestand zich heeltemaal anders voor : de afnemer van de zaak (de huurder-kooper) mag de zaak niet vervreemden, vermits hij geen eigenaar is. Verkoopt of schenkt of verpandt hij ze toch, dan maakt hij zich plichtig aan misbruik van vertrouwen. Tegenover de andere schuldeischers van den huurder-kooper, is de verhuurder-verkooper op afdoende wijze gewapend. Hij zal de zaak eenvoudig revindicereen, hij zal ze onttrekken aan de vervolgingen van niet betaalde schuldeischers, zoowel in als buiten het geval van faillissement. Worden de hem verschuldigde afkortingen of huurgelden niet meer gestort, dan kan hij gebeurlijk nog zelf een schuldvordering laten gelden naast die van de andere schuldeischers : hij mag namelijk aanspraak maken op de vervallen huur en op schadevergoeding wegens verbreking van de overeenkomst.

Wanneer is nu de huurkoop een verhuuring en wanneer een verkoop ? Zulks hangt uitsluitend af van den wil van partijen. Dit moet echter goed begrepen worden. Wanneer de uitwerksels die partijen hebben gewild, wanneer de rechten die zij aan elkander hebben toegestaan en de verplichtingen die zij hebben opgenomen, die zijn van een verhuuring, dan is de overeenkomst een verhuuring. Integendeel staan wij voor een verkoop wanneer de rechtstoestand die partijen hebben gewild, beantwoordt aan een verkoop.

De woorden welke gebruikt worden in den tekst van het contract, hebben weinig belang : de ware bedoeling komt alleen in aanmerking. Het volstaat dus niet de eene partij als huurder te betitelen en de andere als verhuurder opdat de overeenkomst een verhuuring zou zijn. Aan verdichting moet geen gevolg gegeven worden maar wel aan de werkelijke wilsgesteltenis die daaronder schuilt. Een toepassing ervan vinden wij — althans eenigermate — in art. 1321 B.W.B. waarin de bindende kracht van tegenbrieven tusschen partijen wordt vastgesteld. Trouwens het Romeinsche Recht verklaarde reeds : plus valet quod agitur quam quod simulante concipitur. De rechtspraak is dan ook ten minste op dit punt eensluidend : het feit dat partijen de benaming «huurder» en «verhuurder» aannemen is niet voldoende opdat ipso facto de uitwerksels van de verhuuring zouden bestaan.

Het heeft ook weinig belang in de overeenkomst een beding in te lassen volgens het welk «partijen uitdrukkelijk verklaren dat hun overeenkomst geen geveinsde verkoop, maar wel een verhuuring is» : hiermede wordt het vraagstuk hoegenaamd niet opgelost. Wij kunnen aan een dergelijk beding niet de waarde hechten welke eraan gegeven wordt in het bovenvermeld vonnis der rechtbank te Antwerpen. Wat baat het verklaard te hebben dat men een verhuuring afsluit en geen verkoop betracht, wanneer anderzijds zou blijken dat men niet gebruiksafstand maar wel eigendomsoverdracht heeft gewild ?

Om uit te maken of een huurkoop al dan niet een verhuuring is, bestaat bij gevolg slechts dit criterium : welke rechtsuitwerksels hebben partijen gewild ? Heeft de eene partij vroeg of laat het eigendomsrecht op de zaak willen overdragen en heeft de andere partij een prijs willen betalen die beantwoordde aan de waarde der substantie van de zaak ? Dan staan wij voor een verkoop. Hadden partijen integendeel geen ander inzicht dan eenzijdigs het genot van de zaak af te staan en anderzijds een vergoeding te betalen voor dat genot, dan is die overeenkomst een verhuuring.

* * *

Enkele praktische toepassingen daarvan : een persoon verhuurt een voorwerp aan een ander voor enkele maanden of zelfs voor een jaar, er wordt bedongen dat op het einde van den huurtijd de huurder, mits regelmatige betaling van de huurgelden, eigenaar zal worden van het voorwerp. Deze overeenkomst is geene verhuuring maar een verkoop. De zoogezegde huurgelden zijn niets anders dan afkortingen van een globalen prijs die beantwoordt niet aan de waarde van het gebruik der zaak maar aan de waarde der zelfstandigheid van de zaak.

Om den verkoop beter te verbergen, wordt er soms in het contract bepaald dat er naast de maandelijksche huurgelden, op het einde van den huurtijd, nog een bijvoeglijke som verschuldigd is door den huurder die alsdan eigenaar van de zaak zal worden. Dit bijkomend beding wijzigt niet het karakter van de overeenkomst : de maandelijksche huurgelden en de bijvoeglijke som die op het einde van den huurtijd moet betaald worden, maken samen den huurprijs uit die de waarde van de zaak vertegenwoordigt. De afkortingen van dien prijs die van meet af aan vaststaat en van den beginne af verschuldigd is, zijn niet allemaal de zelfde : de laatste afkorting belooft namelijk hooger dan de andere. Dit is echter een omstandigheid van zeer bijkomstigen aard die aan het wezen van de overeenkomst niets verandert.

In hun streven naar de vermomming der verkoopovereenkomst onder den vorm eener verhuuring, hebben de verkoopers op afbetaling nog een ander stelsel verzonnen : de zaak wordt in huur gegeven voor een bepaalden tijd; de globale huurgelden beantwoorden aan de waarde van de zaak. Doch aan den huurder wordt een mogelijkheid geschonken om, in den loop van de huurovereenkomst, de zaak te koopen. De koopprijs stent ongeveer overeen met het totaal bedrag van de huurgelden. Maakt de huurder gebruik van de aangeboden mogelijkheid om de zaak te koopen, dan wordt van den koopprijs afgetrokken wat reeds voorafgaandelijk als huur werd betaald. Is deze overeenkomst een verkoop of een verhuuring met optie van aankoop ? Wij meenen dat de verhoudingen tusschen partijen en ook de rechtsuitwerksels tegenover derden ab initio die van een verkoopovereenkomst zijn. Het staat inderdaad vast dat de eene partij er

slechts om bekommerd is de waarde van de substantie van de zaak te ontvangen terwijl de andere eigenares van de zaak verlangt te worden. Aan de verplichting om de volledige waarde van de zaak te betalen, kan de huurder-kooper zich niet onttrekken. Hij zal afkortingen van den prijs betalen onder den vorm van maandelijksche huurgelden of hij zal het saldo van den prijs ineens betalen door uitoefening van de hem verleende optie : om 't even ! Betalen moet hij toch de gansche waarde van de zaak. Eigenaar wordt hij dus zeker ook. De verschillende elementen van een verkoop zijn verwezenlijkt. De kooper krijgt ten slotte slechts de toelating om zelf te beslissen of hij wat vroeger of wat later den koopprijs zal vereffenen.

Al de bovenvermelde vormen van huurkoop zijn dus verkoopovereenkomsten. Dienvolgens zijn zij allen vatbaar voor toepassing van de regeling welke het Hof van Verbreking in zijne arresten van 9 Februari 1933, heeft aangenomen. Tegenover de andere schuldeischers van den huurder-kooper, heeft de verhuurder-verkooper slechts een voorrecht dat hem nog ontnomen wordt in geval van faillissement.

De huurkoop, zooals hij werd omschreven, moet echter altijd, naar onze meening, beschouwd worden als een verkoop met eigendomsvoorbehoud : de verkooper heeft zoodanig het eigendomsrecht op de zaak willen bewaren tot de algeheele afbetaling van den prijs, dat hij zelfs aan het contract den vorm van een verhuuring heeft gegeven. Wegens het eigendomsvoorbehoud, mag dus de huurder-kooper de zaak niet vervreemden zoolang de prijs niet volledig is betaald : deed hij het toch, dan maakt hij zich plichtig aan misbruik van vertrouwen. Dit rechtsuitwetsel van het eigendomsvoorbehoud tegenover den kooper zelf, werd door gezegde arresten van het Hof van Verbreking niet tegengesproken.

Er bestaat ten slotte een laatste en jongste vorm van huurkoop, die definitief ontsnapt aan de bepalingen en de kenmerken van een verkoop. De eene partij maakt het houderschap (détention) van de zaak over aan de tegenpartij. De nieuwe houder heeft recht op het genot. Voor dat genot, betaalt hij huur. Doch het huurcontract is slechts aangegaan voor een zeer korten termijn, enkele weken, hoogstens drie of vier maanden. Nadat deze termijn voorbij is, kan de huurder de voortzetting van het huurcontract vergen aan de zelfde voorwaarden. Hij mag evenwel ook een einde stellen aan de overeenkomst. De verhuurder kan zich noch tegen de eene, noch tegen de andere eventualiteit verzetten. Hij heeft alleen recht eenige dagen op voorhand verwittigd te worden wanneer de huurder een einde verlangt te stellen aan de huurovereenkomst die, volgens den wensch van den huurder, werd voortgezet na het verstrijken van den huurtijd, in de overeenkomst voorzien. Bovendien wordt aan den huurder een optie verleend om de in huur genomen zaak te koopen, om 't even op welk oogenblik in den loop van het huurcontract. Alsdan worden de reeds betaalde huurgelden afgetrokken van den koopprijs.

Betreffende een dergelijken huurkoop, kan moeilijk staande gehouden worden dat hij de bestanddeelen van een verkoopovereenkomst bevat. Voor een verkoop moet de vroegere of latere eigendomsoverdracht in contractu liggen. De kooper moet de verplichting hebben den prijs te betalen; als tegenprestatie zal hij het jus utendi et abutendi op de zaak bekomen. Die rechtstoestand is echter niet verwezenlijkt in den huurkoop die wij zooveen hebben omschreven. De huurder-kooper heeft slechts de verbintenis aangegaan, gedurende een korte spanne tijds, huurgeld te betalen voor het genot van de zaak. Voor het overige worden hem slechts mogelijkheden toegestaan waarvan hij kan gebruik maken zoo hij wil. Vooral dient er te worden aangestipt dat de huurder-kooper hoegenaamd niet de verplichting heeft aangegaan ooit de waarde van de zaak te zullen betalen. Dit is de afdoende reden om de welke de overeenkomst niet meer als een verkoop kan beschouwd worden. Het is dan ook zonderling te bestatigen dat deze beschouwing nooit door de rechtspraak wordt overwogen wanneer er over de rangschikking van den huurkoop onder de verkoop of onder de verhuuring wordt geredetwist (zie voormeld vonnis der rechtbank te Antwerpen 11 Januari 1934; zie ook Handelsrechtbank Bergen 23 Juni 1904 Pand. Per. 1904, n° 1365; Handelsrechtbank Doornijk 11 Mei 1910 Pand.

Per. 1911 n° 40; Handelsrechtbank Gent 14 Mei 1912 J. T. 1913 kol. 605).

De huurder-kooper draagt slechts de verplichting om gedurende een zeker tijdsbestek huur te betalen; daarnaast worden hem twee opties aangeboden. Hij mag, zoo hij wil, de huurovereenkomst doen voortduren na het verloop van den aangeduiden huurtijd; hij mag ook de zaak koopen indien hij verlangt (zooals reeds gezegd, wordt de betaalde huur van den koopprijs afgetrokken). Door de optie welke de verhuurder aan den huurder verleent om de zaak te koopen, neemt hij, zooals men weet, een eenzijdige verbintenis op zich, namelijk de verbintenis om de zaak aan geen derden te verkoopen. De optie van verkoop is dus geen verkoopovereenkomst onder opschorten de voorwaarde, maar een eenzijdige overeenkomst waaruit voor den eigenaar een verbintenis voortspuit om iets niet te doen (Planio I n° 1401). Hieruit blijkt dat het gelijktijdig bestaan van deze optie en van de huurovereenkomst volstrekt mogelijk is : het eene sluit het andere niet uit. Men kan dus niet beweren dat partijen tegenstrijdige wilsgesteltenissen hebben geuit wanneer zij een huurcontract hebben gesloten voor een korten termijn en tevens een optie van aankoop hebben bedongen.

De eenige kiesche vraag die betreffende den laatsten vorm van huurkoop nog kan gesteld worden, is deze : zal het gevraagde huurgeld de waarde van het gebruik der zaak niet overtreffen ? Weliswaar bestaan er geene wetsbeschikkingen waarbij een huurovereenkomst nietig zou zijn omdat de bedongen huur te hoog belooft (behalve voor de dienstcontracten die hier buiten kwestie blijven). Doch zou men niet kunnen afleiden uit het gemis aan evenredigheid tusschen den huurprijs en de waarde van het genot der zaak, dat partijen in werkelijkheid een verkoopovereenkomst hebben willen afsluiten en dat zij eenvoudig aan den kooper de mogelijkheid hebben geschonken om de overeenkomst te verbreken na betaling van een deel van den koopprijs. Hier ligt een moeilijkheid. Zij is evenwel te overkomen. De gevraagde huurgelden mogen niet te hoog belooft : alsdan hoeven zij niet noodzakelijkerwijze als afkortingen van een koopprijs beschouwd te worden maar kunnen zij integendeel doorgaan als een tegenprestatie voor het genot van de zaak. Gevolg daarvan is natuurlijk dat, vermits de verhuurder-verkooper slechts kleine wekelijksche of maandelijksche bedragen kan ontvangen, het heel wat zal duren vooraleer hij van zijn tegenpartij een som bekomt die beantwoordt aan de waarde van de zaak. Met andere woorden een groote gemakkelijheid van betaling, een crediet op langen termijn moet toegestaan worden opdat de huurkoop als verhuuring zou kunnen doorgaan. Dit is uiteraard zeer begrijpelijk : het genot van een zaak moet een zekeren tijd aanslepen vooraleer de globale waarde van dat genot eenigszins beantwoordt aan de waarde van de zaak zelve.

* * *

Wij besluiten : de verkooper op crediet kan zijn verkoop wijzigen in een verhuuring, hij kan ontsnappen aan de nadeelige bepalingen der hypothecaire wet en der faillissementswet. Doch daarom dient hij op economisch gebied sommige toegevingen te doen : de maandelijksche of wekelijksche afkortingen moeten namelijk gering blijven en de tegenpartij moet het recht hebben om na een zeker tijdsbestek de overeenkomst op te zeggen. Zijn die toegevingen niet zwaarder dan de nadeelen die in geval van verkoop voortspuiten uit de beschikkingen van de hypothecaire wet en de faillissementswet ? Dat zal, meenen wij, afhangen van den aard der op crediet verkochte zaken. Een algemeen oordeel kan niet worden geveld. Practisch bestatigen wij dat verschillende firma's met bijval den huurkoop beoefenen, niettegenstaande de toegevingen welke vereischt worden om aan den huurkoop het rechtskarakter van een verhuuring te verzeke-

R. VANDEPUTTE.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !

Voorzitter : M. Convent.
Raadsheeren : M.M. De Landsheer en Simons.
Adv. Gen. : M. Leperre.
Pl. : Mters Poot, Sasserath en Schot.

I. INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT. — VREEMDE RECHTSPERSOON. — REGELEN BETREFFENDE BEKWAAMHEID EN STAAT. — WET VAN HET LAND WAAR ZE GESTICHT WERDEN.

II. AUTEURSRECHT. — S.A.C.E.M. — OPTREDEN IN RECHTE IN BELGIË. — RECHTSTREESCHESCH DAGVAARDING. — ONTVANKELIJK.

I. De staat en de bekwaamheid van de personen worden beheerd door de wet van het land tot hetwelk zij behooren. Het woord persoon omvat de lichamelijke en de zedelijke personen, zodat deze laatste den staat en de bekwaamheid bezitten bepaald door de wetten die hen instelden ; meer in het bijzonder wordt, krachtens de tusschen Frankrijk en België gesloten verdragen, de wettelijkheid van de oprichting van burgerlijke maatschappijen en hunne bekwaamheid om in rechte te verschijnen vastgesteld volgens hunne statuten en volgens de wetten van het land waar deze maatschappijen opgericht werden.

Daar waar in het Verdrag van 6 October 1927 gesproken wordt van «de wet van het land waar deze maatschappijen opgericht werden», wordt klaarblijkelijk bedoeld het geldend recht, zooals het vastgesteld is door de bepalingen der wet en door de rechterlijke interpretatie.

II. De S.A.C.E.M., die volgens de Fransche rechtspraak een rechtspersoonlijkheid daartelt is gerechtigd om voor de Belgische rechtbanken in rechte op te treden ; de Belgische openbare orde verzet zich hiertegen niet.

Wanneer de S.A.C.E.M. een rechtstreeksche dagvaarding richt tegen iemand, die volgens haar een inbreuk tegen de rechten van de bij haar aangesloten auteurs beging, handelt ze volgens hare statuten en heeft ze op grond van deze standregels een rechtstreeksch en persoonlijk belang.

O.M. en SACEM t/ De Wit en Het Volk van Leuven

Advies van den Heer Advokaat-Generaal Leperre:

Bij exploit in dato 4 Februari 1933 heeft de «Société des Auteurs, compositeurs et éditeurs de musique» (bij verkorting S.A.C.E.M.) welke tot onderwerp heeft, volgens de statuten, de inning in Frankrijk, in de Koloniën en in het buitenland der aan haar leden verschuldigde auteursrechten, De Wit, bestuurder van de Cinema Lovanium, rechtstreeks gedagvaard om 1°) op vordering van het Openbaar Ministerie de straffen gesteld door art. 22 en 23 van de wet van 22 Maart 1886 te zien toepassen ; 2°) zich te hooren veroordeelen om aan dagende partij te betalen, ten titel van schadevergoeding de somme van 40.000 Fr.

De Samenwerkende Maatschappij «Het Volk van Leuven» werd gedagvaard als burgerlijk verantwoordelijk.

Volgens het exploit van rechtstreeksche dagvaarding zou De Wit in de Cinema Lovanium een zeker getal muzikale werken van schrijvers, deel uitmakende van de S.A.C.E.M. hebben doen uitvoeren dan wanneer de schrijversrechten niet regelmatig betaald waren geweest.

Alvorens ten gronde te pleiten stelde de gedaagde tegen de vordering die tegen hem was ingespannen drie gronden tot niet-ontvankelijkheid. De eerste afgeleid uit het feit dat de S.A.C.E.M. eene Fransche burgerlijke vennootschap is, en aldus onbekwaam zou zijn om in rechte op te treden in België omdat zij er niet geniet van de rechtspersoonlijkheid.

de tweede afgeleid van het adagium «Nul ne plaide par procureur» omdat de maatschappij hare mandatarissen in de dagvaarding niet aanduidt en haar mandaat niet rechtvaardigt,

de derde omdat de dagvaardende partij niet bewijst dat zij houdster is van een bijzondere volmacht van de benadeelde schrijvers, dan wanneer volgens art. 26 van de wet van 1886 de inbreuken op die zelfde wet enkel kunnen vervolgd worden op klacht van den persoon die zich benadeeld verklaart.

De Boetstraffelijke Rechtbank van Leuven aanvaarde de eerste grond van niet-ontvankelijkheid en verklaarde de vordering ingesteld door de S.A.C.E.M. niet onvankelijk.

Het vonnis besloot hoofdzakelijk : « dat het feit dat de S.A.C.E.M. in Frankrijk de rechtspersoonlijkheid heeft, geene aanleiding kan geven om haar in België de bekwaamheid om in rechte op te treden te doen toekennen ; dat in België de maatschappijen van burgerlijk recht niet kunnen genieten van de rechtspersoonlijkheid dan overeenkomstig de bepalingen der wet van 19 Juni 1921 (men moet waarschijnlijk lezen de wet van 27 Juni welke de rechtspersoonlijkheid toestaat aan de vennootschappen zonder winstbejag) ; dat het onaanneembaar is dat aan eene vreemde maatschappij van burgerlijk recht eene betere behandeling worde toegestaan dan deze welke aan eigen nationale maatschappijen van denzelfden aard wordt vergund.»

Ik kan me bij dit vonnis niet nederleggen en mij werd de meening toegedaan dat de eerste rechter de grondbeginselen van het volkenrecht verwaarloosd heeft en een vestigingsverdrag dat me schijnt gesloten te zijn geweest om de oplossing te verschaffen aan vraagstukken zooals dit door Priester De Wit opgeworpen, totaal uit het oog heeft verloren. Stellen we eerst en vooral vast :

1° dat de S.A.C.E.M. eene Fransche maatschappij van burgerlijk recht is, gesticht te Parijs in 't jaar 1851 bij acte van Notaris Halphen, en dat haar statuten regelmatig neergelegd werden ;

2° dat de Fransche rechtspraak met eene merkwaardige eensgezindheid de rechtspersoonlijkheid toekent aan vennootschappen van denzelfden aard en dat een arrest van het Verbrekingshof van Frankrijk in datum 28 December 1927 besluit dat de S.A.C.E.M. in Frankrijk bekwaamheid heeft om in rechte op te treden.

Deze punten worden door gedaagde partij niet betwist en aanlegster verschaft voor wat het tweede punt betreft eene indrukwekkende rechtspraak.

De S.A.C.E.M. is dus eene Fransche burgerlijke maatschappij welke in haar land voor de Rechtbank toegelaten is en welke derhalve volgens hare persoonlijke wet bekwaamheid heeft om in rechte op te treden.

Moet dat burgerlijk bestaan welke ze in Frankrijk bezit haar hier in België herkend worden ? Passen we de beginselen van het internationaal privaatrecht toe : volgens de bewoordingen van alinea 3 van art. 3 van het burgerlijk wetboek worden de staat en de bekwaamheid der personen, onder voorbehoud van de Belgische openbare orde, beheerd door de wet van het land tot hetwelk deze behooren ; de rechtspraak en de rechtsleer kondigen af dat deze regel niet alleenlijk op lichamelijke maar ook op zedelijke personen toegepast wordt.

(Cass. 12 April 1888 Pas. I, 186; Cass. 6 October 1904 Pas. I, 362; Brussel 9 Juni 1925 Pas. II, 157; De Paep II blz. 341, 350, 354; Rolin III blz. 301; Pouillet 2de uitgave Nr 200 en volgende.)

Deze laatste schrijver leert (Nr 203) dat enerzijds een zedelijk persoon zijn rechtelijk bestaan wettelijk bekomt door den wil van den vreemden wetgever die alleen bevoegd is hem dit te geven ; dat anderzijds de erkenning van dit rechtelijk bestaan zich opdringt aan onze rechtbanken op de zelfde wijze dan de erkenning van gelijk welke andere buitenlandsche wet die rechtelijke betrekkingen binnen hare bevoegdheid zou regelen, voor zooveel wel te verstaan dat deze buitenlandsche wet hare gevolgen, in feite, kan uitwerken zonder onze openbare orde te schenden.

Een arrest van het Beroepshof van Gent huldigt deze thesis (7 Februari 1921, Pas. II, 21)

Indien dus de erkenning der rechtspersoonlijkheid van de S.A.C.E.M. niet strijdig is met de Belgische openbare orde moet ze door onze rechtbanken aangenomen worden.

Ik zie niet in dat de bescherming van de Belgische gemeenschap vergt dat buitenlandse burgerlijke vennootschappen die zooals de S.A.C.E.M. geen winstbejag nastreven zouden beroofd worden van een rechtelijk bestaan in België en dit vooral sinds de Belgische wet van 27 Juni 1921 die de rechtspersoonlijkheid aan vennootschappen zonder winstbejag toestaat ; dit wordt overigens bevestigd door het arrest van Uw Hof van 9 Juni 1925 (Pas. II, 157)

En dat men nu niet kome opwerpen, gelijk het vonnis waartegen beroep het doet, dat men aan een buitenlandsch zedelijk wezen geen grotere bekwaamheid kan toekennen dan deze waarover de nationale zedelijke personen beschikken want daarin ligt precies het onvermijdelijk gevolg van de toepassing van het beginsel van volkenrecht gehuldigd door al. 3, art. 3 van ons burgerlijk wetboek.

Zoodus, enkel maar bij toepassing der beginselen in zulke zaken aangenomen, moet de rechtspersoonlijkheid aan de S. A. C. E. M. in België toegekend worden.

Maar er is meer, de toepassing van de Fransche wetgeving, 't is te zeggen de erkenning in België van de rechtspersoonlijkheid aan de in zake zijnde burgerlijke maatschappij van Fransch recht is opgelegd door de bepalingen van twee diplomatische verdragen, ik heb genoemd :

de Fransch-Belgische overeenkomst van 8 Juli 1899, goedgekeurd door de wet van 8 Juli 1888, en het vestigingsverdrag gesloten tusschen Frankrijk en België op 6 October 1927 en waarvan de bekrachtigingen uitgewisseld zijn geweest te Parijs op 27 October 1927 (Belgisch Staatsblad 5 November 1927).

Artikel 3 van de Fransch-Belgische overeenkomst omvat op eene onbetwistbare wijze, zoo beslist een arrest van het Verbrekingshof van 6 October 1904, dat ieder **BURGERLIJKE** of handelsvennootschap van een van beide landen bekwaamheid heeft in rechte op te treden in het andere land, indien er een filiaal gevestigd is.

Welnu, de S. A. C. E. M. duidt in haar exploit van daging aan, dat ze een filiaal en zetel harer bedrijvigheid heeft te Brussel, Kunstlaan, 10; het ware dus voldoende dat deze zetel van bedrijvigheid het karakter hebbe van een bijhuis, dat overeenstemt met de opvatting van voormelde overeenkomst, opdat de rechtelijke bekwaamheid van de S. A. C. E. M. in België zou moeten erkend worden.

Maar ik vermeen dat het overbodig is dien-aangaande opzoekingen te doen, want de oplossing van de vraag waarover gehandeld wordt, staat op eene beslissende wijze neergeschreven in artikel 7 van de Fransch-Belgische overeenkomst van 27 October 1927.

Deze bepaling luidt als volgt :

« De wettelijkheid van de oprichting der » maatschappijen, beoogd in artikel 5 (burgerlijke maatschappijen, vennootschappen » van koophandel, enz., opgericht in een van » beide landen overeenkomstig de wetten van » dit land) en hunne bekwaamheid om in » rechte te verschijnen, zal vastgesteld worden » volgens hunne statuten en volgens de wet » van het land, waar deze maatschappijen op » gericht werden. »

Uit deze nauwkeurige en stipte bepaling blijkt dus, dat de burgerlijke maatschappijen, opgericht in Frankrijk en van de rechtspersoonlijkheid genietende overeenkomstig de Fransche wetten, hier in België de rechtelijke voordeelen, gehecht aan deze bekwaamheid, kunnen doen gelden.

Het is voldoende, volgens deze bepaling, dat de S. A. C. E. M. in Frankrijk bekwaam weze om in rechte op te trede, om haar hetzelfde recht hier in België toe te kennen, zonder het valt na te gaan om welke redenen de erkenning dezer rechtsbekwaamheid in Frankrijk werd toegestaan.

Het blijkt diensvolgens overbodig, zooals gedaagde het beweert, van den tekst van de Fransche wet op te zoeken krachtens dewelke de rechtspersoonlijkheid aan de dagvaardende partij toegekend is geworden ; men dient dezen tekst niet te interpreteren volgens de Belgische rechtspraak, zelfs wanneer, zooals hier het geval is, de bewoordingen van de Fransche wet, in het onderhavige geval het burgerlijk wetboek, dezelfde zijn dan die van de Belgische wet.

Het is wel waar, dat de rechtsmachten bevoegd zijn om de buitenlandsche wet te interpreteren en dat ze ook niet gehouden zijn zich te gedragen gelijkvormig de rechtspraak van het land van wiens wet men de toepassing vraagt, maar ik ben van gevoelen, dat voormeld artikel 7 juist elke interpretatie uitsluit en eerder beslist dat er geen plaats grijpt tot wetsuitlegging, maar alleenlijk tot vaststelling.

Wanneer dus de Belgische en de Fransche regeeringen besloten hebben dat de bekwaamheid van burgerlijke maatschappijen om in rechte op te treden zal vastgesteld worden volgens de wet van het land waar deze maatschappijen opgericht werden, hebben ze, mijns inziens, geweld dat ieder der verdragmakers op dat gebied de bekwaamheid moet eerbiedigen, welke de andere aan de burgerlijke maatschappijen bij haar opgericht heeft erkend.

Het laat geen twijfel dat het woord « wet », waarvan voormelde bepaling gewag maakt, niet moet aangenomen worden in den engen zin van eenen nauwkeurigen tekst, maar dat het eerder beduidt de wetgevende wil, zooals die gewoonlijk verstaan en toegepast wordt in het land.

Als dus sedert 1864 het Verbrekingshof van Frankrijk, ingesteld zooals het onze om de eenheid der rechtspraak, in hare interpretatie der wetten te handhaven, besloten heeft, dat burgerlijke maatschappijen zooals de S. A. C. E. M. zullen genieten van de rechtspersoonlijkheid, mag men bevestigen dat de « wet » in Frankrijk aan deze maatschappijen de bekwaamheid toekent om in rechte op te treden.

Het is, mijns inziens, ten onrechte in dat de eerste rechter deze grond van niet-ontvankelijkheid aangenomen heeft.

Er hoeft nu onderzocht te worden of de statuten van de S. A. C. E. M. deze toelaat in rechte te handelen zooals zij het gedaan heeft en naar aanleiding daarvan zullen we de gelegenheid waarnemen de tweede grond van niet-ontvankelijkheid « nul ne plaide par procureur » opgeworpen door gedaagde, te onderzoeken.

Het is voldoende, om deze vraag op te lossen, artikel 18 der statuten te lezen ; het beslist dat de rechtsoverredingen zullen ingespannen worden op het verzoek van de leden van den beheerraad ofwel op het verzoek van een of meer schrijvers, componisten of uitgevers, naar keuze van den beheerraad.

De rechtsoverreding ingespannen door de S. A. C. E. M., is in den wettelijken vorm ingesteld geweest en de statuten geven aan voormelde maatschappij de noodige bekwaamheid om in rechte te handelen.

Moest de dagvaarding, gelijkvormig art. 61 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging, de leden van de S. A. C. E. M., wier werken werden uitgevoerd zonder voorafgaande betaling der auteursrechten aanduiden ?

Ik geloof van niet en dat voor een driedubbele reden :

1) Volgens artikel 18 van de statuten geeft ieder lid opdracht aan de maatschappij om in

zijn naam en voor zijne rekening te handelen.

2) Zooals een arrest van het Verbrekingshof van 13 April 1889 (Pas. I, 180) het verkondigt, heeft artikel 61 van het wetboek van burgerlijke rechtsoverreding voor doel de verweersers in de mogelijkheid te stellen de personen te kennen, die hen dagvaardden. In het onderhavige geval is geene verwarring te vreezen. Priester De Wit wist door wien hij werd gedagvaard en is in staat gesteld geweest om met de dagende partij hare hoedanigheid te bespreken ofwel de gegrondheid van haren eisch te betwisten.

3) Volgens artikel 6 der statuten laat elk lid der vennootschap een half procent van de bruto opbrengst der uitvoering zijner werken afhouden.

Wanneer de S. A. C. E. M. de betaling van ontdokene lasten eischt, handelt ze dus gedeeltelijk in haren eigen maatschappij naam en heeft ingevolge een rechtstreeksch belang in de zaak.

Wat aangaat de derde grond van niet-ontvankelijkheid.

Zooals het hierboven is bewezen geweest, heeft de S. A. C. E. M. in eigen naam een rechtstreeksch belang tot het innen van de auteursrechten, ze werd bijgevolg rechtstreeks benadeeld door de inbreuk ten laste van priester De Wit gelegd en die omstandigheid is voldoende om hare eigen vervolgingen regelmatig te maken.

Ik besluit tot de hervorming van het bestreden vonnis en ben van oordeel dat de dagvaarding regelmatig en de vordering onvankelijk moet verklaard worden.

ARREST

Gezien het beroep ingediend op 24 Mei 1933 door de dagende partij, tegen het vonnis uitgesproken (door 1 rechter) den 18en Mei 1933, door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Leuven, dewelke, rechtdoende in boetstraffelijke zaken, de vordering der dagende partij niet onvankelijk verklaart en genoemde partij veroordeelt tot de kosten ;

Overwegende dat het beroep in den wettelijken vorm en ten gepasten tijde ingesteld werd ;

Overwegende dat de onvankelijkheid van de rechtstreeksche dagvaarding wordt betwist om reden dat de société des Auteurs Compositeurs et Editeurs de musique (bij verkorting S. A. C. E. M. genaamd) rechtstreeks dagvaardende partij onbekwaam zou zijn om in rechte op te treden, het vereischt belang niet zou hebben bij de instelling van de vordering en bovendien het adagium « Nul ne plaide par procureur » zich zou verzetten tegen de instelling van bewuste vordering ;

Overwegende dat de S. A. C. E. M. een Fransche burgerlijke vennootschap is die bij akte verleden voor Mr. Halphen, notaris, gesticht werd te Parijs in het jaar 1851, en dat haar statuten regelmatig neergelegd werden ;

Dat sinds 1891 in Frankrijk de rechtspersoonlijkheid aan de burgerlijke vennootschappen wordt erkend door een vast gevestigde rechtspraak ;

Dat volgens de bewoordingen van de 3e alinea van artikel 3 van het burgerlijk wetboek de wetten betreffende den staat en de bekwaamheid van de personen gelden voor de « Franschen », ook wanneer zij in het buitenland verblijven ;

Dat deze tekst een toepassing is van het algemeen aangenomen principe, dat de staat en de bekwaamheid der personen beheerd worden door de wet van het land tot hetwelk deze behooren ;

Dat het woord persoon, in zijne juridische beteekenis en de lichamelijke en de zedelijke personen omvat, derwijze dat deze laatste een staat en een bekwaamheid bezitten in de mate bepaald door de wetten die ze instellen ;

Dat uit kracht der artikelen 5 en 7 van het Vestigingsverdrag in dd. 6 October 1927, wier akte van bekrachtiging op 27 October 1927 te Parijs uitgewisseld werd en dat door den Moniteur Belge den 5en November 1927, nr. 309, bekend gemaakt is geworden de wettelijkheid van de oprichting der burgerlijke maatschappijen, beoogd in artikel 5, en hunne bekwaamheid om in rechte te verschijnen, vastgesteld worden volgens hunne statuten en volgens de wet van het land waar deze maatschappijen opgericht werden ;

Overwegende dat te vergeefs betichte tegenstelt dat niet de Fransche wet, doch wel de Fransche rechtspraak aan de burgerlijke vennootschappen een genoegzame rechtspersoonlijkheid toekent om in rechte te verschijnen en dat die omstandigheid onvoldoende is om door de Belgische rechtsmachten in Frankrijk opgerichte vennootschappen verschillend te doen behandelen als in België opgerichte Belgische burgerlijke maatschappijen ;

Dat inderdaad de opstellers van het hierboven vermeld verdrag aan de bewoordingen « volgens de wet van het land waar deze maatschappijen opgericht worden », klaarblijkelijk het geldend recht hebben bedoeld zooals het vastgesteld is door de bepalingen van de wet en de rechterlijke interpretatie ;

Dat het gewis in hunne bedoeling niet lag dat een der in artikel 5 van het verdrag be-

oogde maatschappijen, alhoewel zij volgens de wet zooals deze op standvastige wijze wordt verklaard en toegepast door de rechtsmachten van het land waar zij ingericht werd, gerechtigd is om in rechte op te treden, van dit recht onder voorwendsel van interpretatie zou kunnen beroofd worden door de rechtsmachten van het ander land;

Dat weliswaar de toepassing van een vreemde wet uitgesloten wordt telkenmale als die toepassing de openbare orde van België zou schenden;

Overwegende dat sinds de wetten van 27 juni 1921 en 14 juni 1926 niet meer kan beweerd worden dat de openbare orde van België zich verzet tegen het in rechte optreden van een burgerlijke maatschappij;

Overwegende dat de bescheiden, welke aan het Hof medegedeeld werden, doen uitschijnen, dat de S. A. C. E. M. tot onderwerp heeft de inning in Frankrijk, in de Koloniën en in het buitenland der aan haar leden of aan dezer rechthebbende verschuldigde auteursrechten, de uitdeeling van de opbrengst van bewuste rechten, de vestiging van het maatschappelijk geld met behulp van een deel van de geïnde rechten en op algemeene wijze de verdediging, binnen de grenzen van het maatschappelijk onderwerp, der stoffelijke en zedelijke belangen der auteurs-componisten en muzikuitgevers of van hunne rechthebbenden;

Dat het maatschappelijk geld gevormd wordt namelijk met behulp van een half procent dat elk lid der vennootschap, door het aanvaarden van het lidmaatschap zich verplicht te laten afhouden van de bruto opbrengst der uitvoering zijner werken, dat de beheerraad de maatschappij vertegenwoordigt en beheert, dientengevolge handelt, overeenkomt, processen voert, dadingen treft, compromis aangaat in naam van de vennootschap; dat de auteurs, wier gewrochten volgens de bewering van de S. A. C. E. M. door betichte uitgevoerd werden, leden zijn van die vennootschap;

Overwegende dat hieruit wordt afgeleid dat in het onderhavig geval de rechtstreeks dagvarende partij handelt ter verwerkelijking van het maatschappelijk onderwerp, uit kracht van de macht die haar door de statuten toegekend werd en dat zij bij de instelling van de vordering een ernstig, rechtstreeksch en persoonlijk belang heeft;

Dat onder die omstandigheden enerzijds de ten laste van betichte gelegde misdrijven kunnen vervolgd worden op klacht van de dagvaardende partij, die beweert benadeeld te zijn en anderzijds het adagium « Nul ne plaide per procureur » ter zake niet van toepassing is;

Om deze redenen :

Het Hof,
Uitspraak doende op tegenspraak, alle verdere of tegenstrijdige besluiten afwijzende,

Doet het bestreden vonnis te niet;

Verklaart de vordering ontvankelijk;

Trekt de zaak tot zich,

Verschuift ze tot verdere behandeling op onbepaalde datum;

Verwijst betichte in de tot hertoe ontstane kosten, deze gemaakt door de openbare partij beloopende in 't geheel 25 frank 67 centiemen.

KRIJGSHOF VAN BELGIE

16 JUNI 1934

Voorzitter : M. Van de Kelder.
Pl. : Mr. Marck.

TAALGEBRUIK VOOR HET KRIJSGERECHT.

Er bestaat geen overtreding van de Besluit-Wet van 2 October 1918 dat de vertaling beveelt van de Franche stukken in den bundel eener Vlaamsche zaak, wanneer de betichte verklaard heeft Fransch te verstaan en zulks trouwens blijkt uit de omstandigheden der zaak.

Krijgsauditeur t/ Van den Berghe.

Aangezien het beroep van het Openbaar Ministerie regelmatig is;

Aangezien, luidens artikel 3 van de Besluit-Wet van 2 October 1918, waarop de verdediging en het vonnis a quo zich beroepen, « wanneer de rechtspleging in het Vlaamsch geschiedt, wordt, indien de betichte verklaard heeft ENKEL deze taal te verstaan, eene Vlaamsche vertaling, van al de in het Fransch opgestelde stukken, bij den bundel gevoegd »;

Aangezien betichte, door den Voorzitter der rechterlijke commissie, overeenkomstig artikel 1 ondervraagd, op 22 Januari 1934, bij den aanvang van het onderzoek, verklaard heeft : « Ik vraag de rechtspleging in de Vlaamsche taal, ik versta de Franche taal ook »;

Aangezien de verklaring van den betichte, dat hij de Franche taal ook verstaat, overigens in feite bevestigd wordt door de bestanddeelen van den bundel, vermids de « toelichting bij de stukken tot verwijzing vóór de rechtbank », in dato 26 Januari 1934, vermeldt : « Taal door den betichte gesproken: Vlaamsch, Fransch »;

Aangezien uit bovenstaande overwegingen blijkt dat de regelen, voorgeschreven in artikel

3 van de Besluit-Wet van 2 October 1918, nageleefd zijn geweest; dat er zoodus in het onderzoek geene onwettigheid voorkomt, en dat de eerste rechter zonder rede artikel 8 van die Besluit-Wet heeft ingeroepen om de rechtspleging nietig te verklaren;

Aangezien het vonnis a quo dienvolgens dient vernietigd, en overeenkomstig artikel 215 van het wetboek van rechtspleging in strafzaken, over den grond gevonnist;

Om deze beweegredenen :

Bij toepassing der wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, behalve artikelen 3 en 8 van de Besluit-Wet van 2 October 1918, 164 van het wetboek van rechtspleging voor de landmacht van 20 Juli 1814, 194 van het Wetboek van Strafvordering;

Gezien, daarenboven, artikelen 215 van het Wetboek van Rechtspleging in Strafszaken, 66 der Wetten op de Militie, de Werving en de Dienstverplichtingen samengevoerd door Koninklijk Besluit van 5 Maart 1929;

Het Hof ontvangt het beroep van het Openbaar Ministerie, beslissende bij tegenspraak en recht doende,

Doet het bestreden vonnis te niet, en beslist bij toepassing van artikel 215 van het Wetboek van Rechtspleging in Strafszaken, over den grond der zaak te vonnissen;

Gezien de afwezigheid der getuigen, stelt de zaak op onbepaalde datum uit;

Voorbehoudt de kosten.

NOTA. — Zie vonnis a quo van den Krijgsraad te Antwerpen : Rechtskundig Weekblad, 13 Mei 1934.

Een voorziening in verbreking werd ingediend.

HANDELSRECHTBANK TE BRUGGE

24 MEI 1934

Referendaris : M. Maertens.
Pleiters : Mrs Bernolet, De Cosseaux, Ronse en Van Acker.

BEVOEGDHEID. — HANDELSLASTGEVING. — GELDSTORTINGEN OP KREDIETOPENING. FEITELIJKE VENNOOTSCHAP.

1°) De Rechtbank mag onderzoeken niet alleen indien in beginsel eene vordering onder hare bevoegdheid valt, doch ook indien dit beginsel op de kwestige zaak van toepassing is; dit om te vermijden dat zij zou blokken ten gronde onbevoegd te zijn, nadat zij zich in beginsel bevoegd verklaard heeft.

2°) Er bestaat geen handelslastgeving bij iemand die niet handelt als aangestelde en geen bezoldiging ontvangt, alhoewel hij werkt om winst te maken.

3°) Geldstortingen of eene kredietopening bewijzen niet noodzakelijk het bestaan van een geldleening, daar zij evengoed kunnen gedaan worden om eene verbintenis uit te voeren, een schuld te voldoen of een inbreng te doen.

4°) Er bestaat een vennootschap wanneer verschillende personen inbrengen doen, die een gemeenschappelijk bezit worden, en gedaan worden om een nijverheid uit te baten.

5°) Een feitelijke vennootschap is niet in gemeenschappelijke naam, wanneer een der vennoten zich nooit als solidaire vennoot aanstelt, doch borg geworden is voor zijne vennoten. Zij is ook niet in deelneming wanneer zij onder een benaming werkt, met een eigen vermogen en als een zedelijk wezen.

Een dergelijke is noodzakelijk een vennootschap in eenvoudige geldschieting. In deze vennootschap geeft het inbrengen geen schuldvordering, doch een vennoetsrecht.

De Rechtbank is bevoegd om te beslissen over het bestaan van een feitelijke vennootschap in deelneming, indien de omstandigheden, die de vennootschap tot stand brachten, in haar rechtsgebied gebeurd zijn.

6°) Een vennootschap zonder akt gesticht mag door derden aanvaard worden als rechtsgeldig of als nietig verworpen worden. Doch hun keus moet dragen op gansch de maatschappelijke overeenkomst of op het geheel der omstandigheden die de vennootschap vestigen.

7°) Een onroerend goed dat kosteloos door een vennootschap voor haren handel gebruikt wordt en waarop door de vennootschap delgingen gemaakt worden, moet beschouwd worden als een inbreng in eigendom. Doch de overdracht van eigendom is slechts geldig onder de vennoten, e niet tegenover derden, zoolang hij niet overgeschreven is naarvolgens het art. 7 van de wet van 16-12-51.

Mr Bernolet tegen Baekelandt, Cotonnerie des Flandres en Banque de Courtrai et de la Flandre.

Gezien het exploit van zaakinstel op 9-9-33 betekend door Gabriel Mattelaer, deurwaarder te Kortrijk, aldaar geboekt de 11 September 1933, kost 75 frank, vermeldt ten rande de overschrijving in de pandbewaring te Brugge Boek 4961 nr 29 volgens bordereel op zegel van 3 fr., gedagteekend van 13 September 1933 onderteekend door den Pandbewaarder;

Gezien het afschrift van het exploit van tusschenkomst op 19 Sept. 1933 betekend

door Cyriel Demey, deurwaarder te Brugge, en het afschrift van het exploit van tusschenkomst op 18 Sept. 1933 betekend door Edw. De Mulder, deurwaarder te Brugge;

Gehoord in de openbare terechtzitting het verslag van den aangestelden Rechter en daarna de besluiten van de partijen;

Aangezien hoofdeischer vraagt dat hoofdverweerder failliet zou verklaard worden als vennoot in de vennootschap in gezamenlijken naam Baekelandt gebroeders, die failliet verklaard werd bij vonnis van deze Rechtbank op 18 Juli 1933;

Dat hij op bijkomende wijze vraagt dat er voor recht zou gewezen worden dat hoofdverweerder een deelgenoot is in deze vennootschap, dat de grond en de fabriek aan haar toebehooren en dat hij geen schuldeischer is, doch gehouden op zijn persoonlijk bezit voor de schulden der faling;

Aangezien de Cotonnière des Flandres, de hoofdeischer en den hoofdverweerder betrokken heeft om in het hoofdgeding tusschen te komen, ten einde te doen beslissen dat hoofdverweerder deel uitmaakt van de vennootschap in gezamenlijken naam, in faling verkeert en failliet moet verklaard worden;

Aangezien de Banque de Courtrai et de la Fl. Occ., insgelijks den hoofdeischer en den hoofdverweerder betrokken heeft om tusschen te komen, ten einde te doen wijzen dat de vennootschap in gezamenlijken naam Joseph, Grégoire en Julien Baekelandt nietig is, omdat zij niet door een akt gesticht is; diensvolgens dat zij waardeloos jegens deze bank is, en bovendien dat de fabriek van Tielt met al haar onroerend geworden getuig ten haren opzichte aan hoofdverweerder in eigendom toebehoort; eindelijk dat de hoofd- en bijvoeglijke vorderingen niet ontvankelijk en niet gegrond zijn.

Aangezien hoofdverweerder beweert dat deze Rechtbank niet bevoegd is om te wijzen over de hoofdvordering, omdat zij de Rechtbank van zijn woonstede niet is; dat de faling van de vennootschap en degene van de vennoten gansch onderscheiden zijn en afzonderlijk moeten behandeld worden; dat zijn woonstede te Gullegem is;

Aangezien de faling van een vennootschap onder gemeenschappelijke naam bewijst dat hare leden hare schulden niet kunnen betalen, waarover zij solidairlijk verantwoord zijn, en dat zij bijgevolg zelf failliet moeten verklaard worden, door een afzonderlijk vonnis of door een afzonderlijke beschikking van hetzelfde vonnis.

Aangezien het vonnis van 18 Juli 1933 de vennootschap Baekelandt Gebroeders en hare twee leden Jozef en Grégoire B., failliet verklaard heeft, omdat zij solidaire vennoten waren, doch dat het den aard van deze vennootschap niet bepaald heeft;

Aangezien er geen akt van stichting bestaat, enkel daden en omstandigheden, waaruit zij geboren of waardoor zij gebleken is; dat deze omstandigheden moeten onderzocht worden om te weten indien hoofdverweerder onbepakt en solidairlijk met zijne zonen verenigd was, indien zij al te samen een vennootschap in gemeenschappelijke naam uitmaakten, om daarna te beslissen indien de Rechtbank bevoegd om het faillissement van de vennootschap uit te spreken, hierdoor ook bevoegd is om op dezen grond de faling der vennoten uit te spreken, zelfs indien zij een afzonderlijken handel uitbaten in het rechtsgebied van een andere rechtbank.

Aangezien het immers gevaarlijk is te onderzoeken indien de vordering — in beginsel en zooals zij in het exploit beschreven wordt — in de bevoegdheid van de Rechtbank valt; dat men eerst ten gronde moet nagaan indien dit beginsel op de zaak toepasselijk is;

zoo niet zoo het kunnen gebeuren dat de Rechtbank, nadat zij zich bevoegd verklaard heeft, bevindt dat zij toch niet bevoegd was, omdat geen vennootschap in gemeenschappelijke naam bestaat en dan hare eerste beslissing niet meer kan wijzigen;

Aangezien hoofdverweerder op 31-3-27 een stuk grond te Tielt aankocht en er een fabriek opbouwde; dat hij in 1928 een aantal machines kocht, die hij er plaatste; dat zijne zonen Grégoire en Jozef, alsdan uit de vakschool gekomen de uitbating begonnen en van hem eerst geld en later een kredietopening van 300.000 fr. verkregen, die vervolgens merklijk uitgebreid werd;

dat er in 1929/30 een winst van 228.000 fr. gemaakt werd, die in de zaak bleef, dat er op 7 April 1928 eene bijzondere boekhouding begonnen werd door de firma L'Organisatrice op gegevens verstrekt door de uitbating zelf en die later ongewijzigd door een der zonen voortgezet werd;

dat daarin al de verrichtingen voorkomen, die hoofdverweerder gedaan heeft : de grond, de gebouwen en de eerste aankopen van machines staan er opgeteekend als kapitaal van de zaak; evenals zijne geldstortingen; nooit werd er een huurprijs van de fabriek bedongen, noch betaald door de vennootschap; de fabriek betaalt zelf de grondbelastingen;

Dat er hieruit reeds volgt dat het de fabriek was, 't is te zeggen een gemeenschap, die al

de onroerendmakingen betaalde; dat hoofdverweerder het zelf bekend, wanneer hij in zijne besluiten verklaart « Les transferts ou versements du défendeur doivent avant tout servir au paiement des immobilisations lui appartenant »;

Dat de eerste boekhouding eveneens den aankoop van grond, enz., aantekent als kapitaal en als de eerste daad van de zaak;

dat er maandelijksche balansen opgemaakt werden, waarin zich als kapitaal bevindt 3.303.940,66 fr., waarvan 2.406.462,68 fr. voor onroerend goed; Dat er op dit onroerend goed delgingen gedaan werden door de gemeenschap, alhoewel hoofdverweerder ze aangekocht en volgebouwd had;

Dat aldus tot 30 Juni 1932 de volgende delgingen gedaan werden :

op de gebouwen	34.577,30 fr.
op de machines	4.865,70 fr.
onroerend bij op de transmissies	4.047,50 fr.
bestemming op het materiaal	92.632,35 fr.
en de gebouwen;	

Dat hoofdverweerder als vader en als geldschietter een recht van toezicht bezat op de uitbating, zelfs toelating moest geven voor het aankopen van nieuwe machines, enz.;

Aangezien hij, terzelfdertijd als zijne zonen, bij de handelsrechtbank van Kortrijk, een faillietvoorkomend concordaat aanvraagde, waarin hij vertoonde « qu'il était engagé dans une industrie connue sous l'appellation Baekelandt Frères, que les engagements qu'il a contractés dans cette entreprise, amènent le déséquilibre dans ses affaires personnelles; que l'interpénétration des affaires personnelles de l'opposant avec celles des Usines de Tielt »;

Aangezien er ten behoeve van het concordaat en namens hoofdverweerder, volgende verklaring gedaan werd : « ainsi que de leur père, possesseur de l'affaire qu'ils exploitent pour son compte »;

Dat men hieruit niet zou mogen afleiden dat hoofdverweerder, aan zijne zonen last zou gegeven hebben om de fabriek onder hun naam, doch voor zijne rekening uit te baten, en dat hij aldus verantwoordelijk zou zijn voor al de schulden van het faillissement Baekelandt Gebroeders;

Aangezien de zonen Baekelandt de fabriek op zulke wijze uitgebaat hebben, dat zij niet kunnen beschouwd worden als aangestelden, doch ook niet als de eenige meesters, dat er ook nooit sprake is geweest van wedde of van loon;

Dat zij nochtans werkten om winsten te doen, daar zij handelaars zijn en in deze hoedanigheid failliet verklaard werden;

Aangezien het aldus bewezen is dat hoofdverweerder :

1) inbrengen gedaan heeft in de vennootschap Baekelandt gebroeders

2) dat deze inbrengen een gemeenschappelijke bezit geworden zijn, waarop delgingen gedaan werden met de bekomen winsten, en waarop hij een recht van toezicht behield,

3) Dat deze inbrengen gedaan werden om een nijverheid uit te baten, dus om winsten te doen, en dat de winsten in de zaak bleven als een gemeenschappelijke bezit;

Dat zijne zonen van hun kant hunne werkzaamheid ingebracht hebben om de uitbating te verwezenlijken;

Dat de veronderstelling van een lastgeving verworpen zijnde, deze omstandigheden de kenmerken van de vennootschap moeten zijn;

Aangezien men niet zou kunnen beweren dat het bewijs van de geldstortingen of van de kredietopeningen kan gelden als een bewijs van geldleening, deze verrichtingen evengoed kunnen gedaan worden om een verbintenis uit te voeren, een schuld te voldoen of een inbreng te doen,

Dat zij inderdaad in de boekhouding behandeld werden als een inbreng, die deel uitmaakte van het kapitaal- en er nergens een bewijs, noch een aanduiding kan gevonden worden, die zou laten gelooven dat er een leening zou bestaan hebben.

Aangezien het ook niet aannemelijk zou zijn dat hoofdverweerder deze aanzienlijke kapitalen — het grootste deel van zijn vermogen — aan de twee oudste van zijne 10 kinderen zou weggeven hebben, noch zelfs te hunner beschikking zou gesteld hebben, daar hij aldus zijne andere kinderen onrecht zou gedaan hebben, daar hij toezicht hield over de zaak zelf en verklaard heeft dat hij « était engagé dans l'affaire » en dat zijne zonen de winsten niet opgestreken hebben;

Aangezien de tusschenkomende Bank de nietigheid van de vennootschap Julien — Jozef en Grégoire Baekelandt opwerpt, omdat zij door een akt niet gevestigd is, dat zij niettemin het bestaan van de daadwerkelijke vennootschap Jozef en Grégoire aanvaardt;

Aangezien zij het recht niet heeft een deel van de vennootschap te aanvaarden, in zoover zij tusschen de twee zonen bestaat en het ander deel te verwerpen, dat den hoofdverweerder behelst;

Dat de vennootschap onder drie, uit handelingen en omstandigheden spruit, die in hun geheel moeten aanvaard of verworpen worden door de derden;

Aangezien de verwerping niet gedaan wordt; dat de vennootschap hierdoor op haar geheel, rechtsgeldig bestaat;

Aangezien de vennootschap onder gemeenschappelijke naam de gewone rechtsvorm van personen vennootschappen is en dat eischer hieruit afleidt dat zij moet vermoed worden; Aangezien dat vermoeden bestreden wordt door de omstandigheden der zaak;

Dat hoofdverweerder wel is waar een werkzaam deel genomen heeft aan de oprichting der fabriek; doch dat hij hier in persoonlijken naam en voor zijne rekening handelde, toen zijne zonen nog in de vakschool hun ambacht leerden, dat er dan nog geen vennootschap bestond;

Dat hij zich nimmer als solidaire vennoot aanstelde sedert de fabriek in werking was, zich nooit in haar beheer gemengd heeft en geen daden stelde op naam en voor rekening der handelszaak;

Dat hij integendeel door de bijzondere schuldeischers gevraagd werd om hun zijn borg te geven voor zijne zonen en zulks soms aanvaardde, dat hij door de schuldeischers dus niet beschouwd werd als een solidaire vennoot;

Dat de failliet verklaring van deze vennootschap zijne eigene failliet niet medesleept als een rechterlijk en noodzakelijk gevolg;

Aangezien zijne woonstede en zijn zaken-midden te Gullegheem gevestigd zijn;

Dat de Rechtbank deswege onbevoegd is om hem failliet te verklaren;

OVER DE BIJVOEGELIJKE VORDERING

Aangezien de hoofdverweerder zich naar de wijsheid van de Rechtbank gedraagt voor wat de vraag betreft indien zij bevoegd is om te beslissen indien de vennootschap een deelneming is;

Dat hij beweert dat er geen deelneming bestaat en zelfs geen vennootschap tusschen hem en zijne zonen, en in elk geval dat elke deelgenoot den eigendom van zijne inbrengen behoudt;

OVER DE BEVOEGDHEID

Aangezien de forum contractus of de forum domicili van den verweerder, aan de Rechtbank bevoegdheid geeft, om hierover uitspraak te doen;

Dat de feitelijke vennootschap bestaat en dat zij niet ontstaan is door een geschreven akt, doch door handelingen en omstandigheden, die te Tielt grotendeels gebeurd zijn, in het rechtsgebied van de Rechtbank;

Aangezien de betwiste eigendom te Tielt gelegen is;

Zoodat de Rechtbank bevoegd is ratione loci om deze vordering te berechten.

TEN GRONDE.

Aangezien er hooger vastgesteld werd hoe de vennootschap gewerkt heeft onder een benaming, met een eigen vermogen en als een zedelijk wezen, en hoe er geen spraak kan zijn van een vennootschap in gemeenschappelijke naam;

Aangezien de deelneming een eenvoudige overeenkomst is, zonder persoonlijkheid, zonder eigen vermogen, zonder firma, en waarin de vennoten in den regel den eigendom van hunne inbrengen behouden;

Aangezien er dus geen deelneming bestaat, doch wel een vennootschap in eenvoudige geldschieting, waar de twee zonen solidaire vennoten waren en de hoofdverweerder de geldschietier;

Dat alle andere vormen van persoonsvennootschappen uitgesloten zijn.

Aangezien het opschrijven van den grond, de gebouwen, en de machinen als kapitaal van de vennootschap, waarop zij delgingen afschreef met de gemeenschappelijke winsten, en de houding van hoofdverweerder die hier tegen nooit geen verzet gedaan heeft, zelfs naderhand niet, bewijzen dat de grond en de gebouwen in vollem eigendom ingebracht werden en aan de vennootschap toebehooren;

Dat men immers geen delgingen doet op andermans goed; dat men ook moet vermoeden dat de zonen Baekelandt gehandeld hebben volgens de inzichten van hun vader;

Aangezien deze overdracht van eigendom slechts geldig is onder de vennoten, zoolang hij niet overgeschreven is naarvolgens Art. 7 van de wet van 16-12-51.

Aangezien hoofdverweerder geen schuldeischer in de faling geworden is omdat hij inbrengen gedaan heeft; dat hij eenvoudig zijne rechten als vennoot kan doen gelden na de vereffening van het faillissement;

Aangezien hij echter niet verantwoordelijk is op zijn persoonlijk goed doch enkel op zijne vennootschapsrechten voor de schulden van het faillissement;

OM DEZE REDENEN:

De Rechtbank, Ontvangt beide tusschenkomsten, en wijzen-de in een vonnis

1) Over de hoofdvordering: Verklaart dat zij ongevoegd is, uit reden der plaats om hoofdverweerder failliet te verklaren;

Verzendt de partijen naar den bevoegden rechter voor wat dit betreft;

2) Over de bijkomende vordering: Verklaart dat zij bevoegd is om te beslissen indien er een vennootschap in deelneming tusschen Julien, Grégoire en Jozef Baekelandt bestaat;

WIJZENDE TEN GRONDE.

Zegt voor recht dat de vennootschap Baekelandt Gebroeders een eenvoudige geldschieting is, waarin Grégoire en Jozef solidaire en werkende vennoten zijn, en Julien Baekelandt de eenvoudige geldschietier;

Dat de grond en de fabriek aan deze vennootschap in vollem eigendom ingebracht werd, doch dat deze eigendomsoverdracht tegenover derden onbestaande is, zoolang de overschrijving niet volbracht werd naarvolgens de wet van 16 December 1851;

Dat Julien Baekelandt geen schuldeischer is in de faling Baekelandt Gebroeders wegens zijne inbrengen, en ook niet verantwoordelijk is voor de failliet schulden van deze vennootschap, buiten zijne inbrengen;

Verklaart dat de verwerping van de rechtsgeldigheid van de vennootschap Baekelandt Gebroeders nietig en waardeloos is;

Veroordeelt den Curator en den hoofdverweerder elk tot de helft der kosten van de hoofdvordering, de Cottonnière des Fl. tot de kosten van hare tusschenkomst en den Curator en de Banque de Courtrai et de la Fl. Occ. elk tot de helft van de kosten van hare tusschenkomst;

Veroordeelt daarenboven den hoofdverweerder tot de kosten van de uitgifte van het vonnis.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

5e KAMER. — 8 FEBRUARI 1934

Voorzitter: M. Willaert.
Openbaar Ministerie: M. Sabbe.
Pleiters: Mters G. Nellens en Lemmens (Brussel)

DADELIJKE UITWINNING. — NOTARIEELE AKTE. — ART. 1244 B. W. — INBESLAGNEMING INGEVOLGE VONNIS. — GEEN UITSTEL. ART. 122 W. B. R.

Er dient een onderscheid gemaakt tusschen de inbeslagneming ingevolge een vonnis en de inbeslagneming ingevolge een notarieele akte. In het eerste geval kan slechts op voet van art. 122 W.B.R. uitstel verleend worden samen met het vonnis. In het tweede geval is art. 1244 B. W. toepasselijk en mag de rechter uitstel van betaling verleenen indien de omstandigheden het wettigen.

J. P. t/ Mij D. W.

Gezien het exploit van rechtsingang voor deze rechtbank in datum van 19 December 1933 geboekt;

Gezien de andere gedingstukken;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien bij geboekte akte verleden voor Meester Julien De Backer, notaris te Borgerhout verblijvende, den 17 Juli 1929, verweerder eene kredietopening van 60.000 frank aan aanleggers heeft toegestaan mits zekere bedingen en voorwaarden en dat als zekerheid en waarborg der genomen verbintenissen de krediethebbers in pand hebben gegeven hun huis gestaan en gelegen te Berchem Helderstraat 83;

Aangezien aanleggers aan hunne verplichtingen te kort gebleven zijnde, heeft verweerder bij geboekt exploit in datum van 20 November 1933, hun bevel betekend van binnen de vijftien dagen of ten laatste binnen de dertig dagen de som te betalen van 60.000 fr. vermeerderd met de interesten;

Aangezien bij geboekt exploit van 19 December 1933, aanleggers tegen dit bevel verzet hebben aangetekend en uitstel van betaling vorderen;

Aangezien dit verzet regelmatig is in den vorm en zijne ontvankelijkheid niet betwist is geworden;

Aangezien verweerder de vraag tot uitstel van betaling betwist, om reden het geldt de uitvoering van voorgemelde akte van 17 Juli 1929, die eene authentieke akte daarstelt;

Aangezien er inderdaad een onderscheiding dient gedaan te worden tusschen het geval waar den titel die tot grondslag dient eener inbeslagneming een vonnis daarstelt en dit waar dezen titel eene notarieele akte uitmaakt; dat krachtens artikel 122 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging, dat het eerste geval beoogt de schuldenaar slechts van tijdsbepaling mag genieten dan door gezegd vonnis en niet meer ontvankelijk is deze tijdsbepaling later te vorderen, namelijk tijdens de vraag in geldigheid der inbeslagneming; dat integendeel artikel 1244 van het burgerlijk wetboek dat betrek heeft op het tweede geval door de bewoordingen «de voltrekking der vervolgingen uitstellen», uitsluitelijk de vervolgingen bedoelt die uitgeoefend worden krachtens eene notarieele akte, waarvan de schuldeischer voorzien is, hetgeen het geval is ter zake; dat verzetters bijgevolg ontvankelijk zijn om tijdsbepaling te vorderen;

Aangezien het bewezen is dat de crisis de oorzaak is van de onvrijwillige werkloosheid van verzetters, voorheen metaalbewerker in de Fabrieken Minerva Motors en dat hij bovendien moet zorgen voor den onderhoud van zijn negen kinderen; dat hij nochtans de hoop koestert zijne schuld te mogen kwijten; dat den ongelukkigen geldelijken toestand van ver-

zetters dus bewezen is, maar dat hun slechts een uitstel van een jaar mag toegestaan worden;

OM DEZE REDENEN:

De rechtbank, gehoord den heer Sabbe, Substituut van den Procureur des Konings in zijn gelijkvormig gevoelen gegeven ter openbare zitting van 1sten Februari 1934, verleent akte aan aanleggers dat zij het geding schatten voor ieder van hen, op 60.000 fr.; verleent aan aanleggers het voordeel van artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek; zegt voor recht dat er zal worden geschorst aan de uitvoering der gedwongen verwezenlijking bij dadelijke uitwinning van het onroerend goed van de aanleggers gelegen te Berchem, 83, Helderstraat en begonnen door het bevel van deurwaarder Van Wassenhoven in datum van 20 November 1933,

doet verbod aan verweerder dit bevel uit te voeren en den verkoop van gezegd onroerend goed te vervolgen;

Verleent aan aanleggers, bij toepassing van artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek, eene tijdsbepaling van een jaar om hunne schuld te mogen betalen;

Verwijst aanleggers tot de kosten des gedingen;

Zegt dat er geen reden bestaat de voorlopige uitvoerbaarheid van het tegenwoordig vonnis te bevelen.

HANDELSRECHTBANK TE ST. NIKLAAS

19 JUNI 1934

Voorzitter: M. De Cleene.
Referendaris: M. L. Thuybaert.
Pl.: Mr. d'Hanens loco: Mers Smeesters en Donnet.

AANVARING. — AFWEZIGHEID VAN TEGENSPEKELIJKE VASTSTELLING DER SCHADE. — LAATTIDIGHEID VAN DEN EISCH TOT SCHADEVERGOEDING. — ONMOGELIJKHEID VAN DESKUNDIG ONDERZOEK. — NIET ONTVANKELIJKHEID DER VRAAG.

Wanneer na een aanvaring de eischer in schadevergoeding nalaat de schade tegensprekelijk te doen vaststellen en door zijn gedraging een deskundig onderzoek en de vaststelling der fout onmogelijk maakt is hij niet gerechtigd een eisch in schadevergoeding in te stellen. Het behoud van de rechten der verdediging verhindert zulks.

F / C

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 6 April 1934;

Aangezien de vraag strekt ten einde: «gedaagde zich te zien en hooren veroordeelen om aan den aanlegger te betalen, voor de redenen uiteengezet in de dagvaarding, eene schadevergoeding van fr. 2.500 met de rechterlijke interesten en de kosten des gedingen: bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg»;

Aangezien aanlegger, tot staving van den eisch, aanvoert:

«dat, op 5 November (1933), om 4 uren, » zijn schip «Suzmar», getrokken door sleep- » boot «De Zwerver», op de hoge Schelde, » aangestoot werd door het schip «Amelia- » Maria» van gedaagde; » dat deze aanvaring te wijten is aan de » fouten van gedaagde, zijn gebrek aan voor- » zorg en verkeerde bewegingen van zijn schip; » dat, inderdaad, het schip AMELIA-MARIA » wegdreef op de Schelde en kwam stranden » op eene ondiepte, en, ten gevolge van dit » stranden, in den stroom overdwars ging lig- » gen met het gevolg dat het achterschip van » de «Amelia-Maria» aan de bakboordzijde » van het schip «Suzmar» kwam aanstooten; » dat, ten gevolge dezer aanvaring, de kabel » die het schip «Suzmar» aan den sleepboot » verbond, afbrak en het schip daardoor ava- » rijen onderging, welke aanlegger voorloopig » schat op 2.500 fr.»;

Aangezien verweerder zoowel de oorzaak der avarij als de omstandigheden van de aanvaring, zooals die door aanlegger worden aangegeven, uitdrukkelijk ontkent;

dat hij, bovendien, doet gelden dat de beweerdde avarij nooit werd bestatigd, noch tegensprekelijk begroot; dat, anderzijds, het schip van aanlegger voorts is blijven varen; zoodat het onmogelijk is thans nog de verantwoordelijkheden vast te stellen;

Aangezien de aanvaring dagteekent van 5 November 1933;

dat het blijkt en, overigens, door verweerder wordt toegegeven, dat, tot dusverre, de oorzaak der aanvaring niet door deskundige werd vastgesteld zoomin als de avarij, op tegenspraak, werd begroot;

Aangezien het niet meer mogelijk is, na een tijdverloop van zes maanden, de oorzaken eener aanvaring vast te stellen met al de waarborgen van zekerheid en nauwgezetheid die, in dergelijke zaken, geboden zijn;

dat, anderzijds, niet uit het oog mag verloren worden dat het schip van den aanlegger voorts is blijven varen en dus voortdurend is blootgesteld geweest andermaal avarij op te loopen; zoodat niet met zekerheid kan bepaald worden of de thans bestaande avarij, al dan niet, aan de aanvaring van 5 November 1933 moet toegeschreven worden;

Aangezien uit wat voorafgaat dient besloten dat het niet meer mogelijk is een deskundig onderzoek te bevelen zonder de rechten der verdediging in gevaar te brengen;

Aangezien aanlegger het aan zich zelf moet wijten indien hij niet de gegrondheid zijner vordering kan bewijzen om, onmiddellijk na de aanvaring, nagelaten te hebben de aanstelling van deskundigen aan te vragen in kortgeding, voor de bevoegde Rechtbank;

OM DEZE REDENEN:

De Rechtbank, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart den eischer niet-ontvankelijk in zijn vordering; veroordeelt hem tot de kosten.

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN

KORTGEDING. — 26 MAART 1934.

Voorzitter: M. Sasse.
Referendaris: M. Baetens.
Pleiters: Mters Erkens en Braekers.

BEVOEGDHEID IN HANDELSZAKEN. — BEWAREND BESLAG. — VERZET. — KORTGEDING.

De voorzitter der handelsrechtbank, zetelende in kortgeding, is bevoegd om te oordeelen over een verzet tegen een door hem gegeven bevel, waardoor toelating werd verleend tot het leggen van een bewarend beslag.

Michiels t/ Bosmans.

Gezien het geboekte exploit in dato van 21 Maart 1934, waardoor aanlegger verweerder voor Ons gedagvaard heeft om te hooren zeggen voor recht dat de toelating tot bewarend beslag door Ons verleend den 15 Maart 1934 ingetrokken is;

1°) Aangezien het volgt uit Artikel 417 van het W. B. van burgerlijke rechtspleging dat Wij bevoegd zijn om te beslissen over zulk verzet (A. Moreau Ref. Com. XVII in fine);

2°) Aangezien Wij ook bevoegd zijn na te gaan of de bescheiden der zaak de toegestane toelating rechtvaardigen (id. XIX);

3°) Aangezien het uit de bescheiden blijkt dat het storten der borgsom van 15.000 frank, en het leenen der 8.000 frank niet door verweerder is gedaan maar wel door een derden;

Aangezien alzo verweerder persoonlijk eene aanspraak kan maken op die sommen;

Aangezien voor wat het aangaat de andere sommen welke verweerder beweert dat aanlegger haar schuldig is, het niet genoegzaam blijkt dat verweerder daar recht zou op hebben;

OM DEZE REDENEN,

Wij, Voorzitter der Rechtbank van Koophandel te Antwerpen verklaren Ons bevoegd om over het verzet te kennen en herroepen de toelating verleend door Ons bevelschrift van 15 Maart 1934 waartegen verzet; Zetten de kosten ten laste van verweerder op verzet; Verklaaren Ons bevelschrift uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder borgstelling.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e KAMER. — 6 JANUARI 1934.

Voorzitter: M. Mehauden.
Rechters: M.M. Van Geyt en Stellfeld.
Pl.: Mer Kiebooms.

ONDERHOUDSGELD NA SCHEIDING VAN LIJF EN GOEDEREN. — ZEKERHEIDSTELLING DOOR HYPOTHEEK. — WAARBORG DER BETALING VAN HET ONDERHOUDSGELD.

Bij de veroordeeling tot het betalen van een onderstandsgeld na de scheiding van lijf en goederen mag de rechtbank bevelen dat bij de likwidatie der gemeenschap een bepaald bedrag zal genomen worden van het deel toekomende aan een der partijen om te worden geplaatst op hypotheek in eersten rang ten einde de uitbetaling van het onderhoudsgeld aan de andere partij te waarborgen.

E. V. R. t/C. D. L.

Aangezien verweerder voor wat de vraag tot scheiding van lijf en goederen aangaat de zaak aan de wijsheid der Rechtbank overlaat en dat die vraag als billijk en gegrond voorkomt;

Aangezien de vraag tot het bekomen van onderhoudsgeld niet ernstig betwist wordt, en dat de gevraagde som van 800 fr. per maand in evenredigheid is met de mogelijkheden van verweerder;

Aangezien verweerder meermaals bewezen heeft dat hij van slechten wil is, zoolwel in het betalen van onderhoudsgeld voor zijne vrouw als voor tusschenkomst in den onderstand van zijn ziekelijk kind, en dat er zware redenen bestaan om te vreezen dat verweerder zich door alle middelen aan zijne onderhoudsplicht poogt te onttrekken;

Aangezien enkel de hiernabepaalde maatregel in geval van verkoop van het huis waarop

de wettige inschrijving genomen werd, de rechten van aanlegster kan verzekeren.

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord den heer Bekaart, Substituut van den Procureur des Konings in zijn advies, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, verleent akte aan verweerder dat hij de vraag van scheiding van lijf en goederen aan de wijsheid der rechtbank overlaat.

Spreekt de scheiding van lijf uit tusschen partijen ten voordeele van aanlegster en ten laste van verweerder.

En aangezien de scheiding van lijf de scheiding van goederen medesleept, dat er dus zal dienen overgegaan tot de vereffening der gemeenschap bestaande tusschen partijen.

Beveelt dat aanlegster van goederen gescheiden is en zal blijven van verweerder.

Beveelt dat er door het ambt van Meester Keyzer, notaris te Antwerpen, zal overgegaan worden tot de vereffening, zoowel der gemeenschap als der wedernemingen die aanlegster zou hebben uit te oefenen in geval van aanvaarding der gemeenschap en tot de vereffening harer wedernemingen alleen in geval van verzaking aan de gemeenschap.

Benoemt Meester Smets, notaris te Antwerpen, om de afwezigte of niet verschijnende partij bij bovengemelde bewerkingen van deeling en vereffening te vertegenwoordigen, in haren naam alle akten en verslagschriften te teekenen vereischt om tot eene volledige vereffening te geraken, handlichting te geven van alle hypotheaire inschrijvingen, zelfs van deze ambtshalve genomen.

Stelt den heer rechter Mehauden aan om de partijen te hooren in geval van betwisting en desgevallend verslag te geven aan de rechtbank.

Beveelt dat het minderjarig kind uit het huwelijk van partijen gesproken aan aanlegster zal toevertrouwd blijven.

Veroordeelt verweerder aan aanlegster een onderhoudsgeld te betalen van 800 frank per maand.

Beveelt dat bij de likwidatie der gemeenschap een bedrag van 50.000 fr. van het deel van verweerder zal worden afgenomen om geplaatst te worden op hypotheek in eersten rang naar keuze van aanlegster ten einde de uitbetaling van het onderhoudsgeld te waarborgen.

Verwijst verweerder tot de kosten.

Machtigt den Heer Hoofdgriffier der rechtbank aan aanlegster twee uitgiften in uitvoerbare vorm van het tegenwoordig vonnis at te leveren.

NOTA. — Bovenstaand vonnis is interessant omdat het als waarborg voor het uitbetalen van een onderhoudsgeld aan de vrouw beveelt dat een bedrag, te nemen op het paart van den man in de gemeenschap, zal geplaatst worden op hypotheek. Betreffende zekere vormen tot het waarborgen van de uitvoering van een vonnis van onderhoudsgeld is deze aanhaling uit de «Répertoire pratique du droit belge, v° Aliments, niet zonder nut :

« 39. — Pour assurer le paiement de la pension alimentaire, les tribunaux peuvent ordonner certaines mesures de garantie (Pandectes Belges, v° Pension alimentaire, n° 187-205, 1; Bruxelles 6 mai 1888, Pas. II, 317; Cass. Fr. 2 déc. 1895, D. F. 1896, I, 198; Sirey, 1896, I, 321). — Par exemple ils ordonnent au débiteur de faire un placement hypothécaire (Liège, 5 juin 1901, Pas. 1902, II, 354), ou de déposer un capita suffisant pour le service de la rente entre les mains d'un sequestre (Montpellier, 26 déc. 1921, D. P., 1923, 2, 201). — La régularité de ces mesures est controversée (Laurent, c. XXX, 191; Huc, t. 1er, n° 219, p. 238) mais elle est proclamée par l'unanimité de la jurisprudence belge. » L. K.

VREDEGERECHT BOOM

22 MEI 1934

Vrederechter : Heer Edm. Jans.
Pl. : Mter H. De Jongh en C. Spillemaeckers.

GEMEENSCHAPPELIJKE MUUR. - GEBRUIK-ONKOSTEN VAN OPTREKKEN.

De mede eigenaars van een gemeenschappelijk goed mogen alleen hiervan het gebruik maken strookende met de bestemming van het goed en in zoverre het de uitoefening toelaat van de gelijkaardige rechten van den mede-eigenaar. De plaatsing van een afleibuis op den scheidsmuur beantwoordt niet aan die bestemming. De gebuur welke den scheidsmuur wil verhoogten moet de kosten niet op zich nemen van de verplaatsing eener afleibuis.

De Schutter t/ Van Akeleyen

Gezien de dagvaardiging van deurwaarder Frans Sels van Boom, in dato 21 April l.l. geboekt

Aangezien de eisch strekt verweerder te hooren veroordeelen om de afleibuis der waters welke zich bevindt op den gemeenschappelijke scheidsmuur van partijen, weg te nemen binnen de 24 uren van het te vellen vonnis of binnen elken anderen termijn door de Rechtbank te bepalen; en bij gebreke zulks te doen, aanlegger van nu af voor alsdan te hooren machtigen zulks te doen op kosten en gevaar van verweerder, en te zeggen dat de kosten ervan zullen eischbaar zijn op enkel vertoon van gewone kwijtingen ;

Het alles met de rechterlijke intresten en de gedingkosten en verklaring dat het te vellen vonnis uitvoerbaar zal zijn, niettegenstaande vrzot of beroep en zonder borg ;

Gehoord partijen in hunne middelen en gezegden ;

Aangezien het niet betwist wordt dat verweerder op den gemeenen muur, de erven van partijen scheidende, eene afleibuis voor de regenwaters van zijn dak heeft gelegd ; en dat deze buis de verhooging van den muur door aanlegger belet ;

Aangezien verweerder verklaart zich niet te verzetten tegen deze verhooging, doch eischt dat aanlegger op zijne kosten de werken zou uitvoeren noodig om alle schade aan verweerder te beletten, en namelijk de verplaatsing der buis en al de veranderingen die er het gevolg zouden van zijn ;

Aangezien de mede-eigenaars van een gemeenschappelijk goed alleen het gebruik hiervan mogen maken strookende met de bestemming van het goed en in zoverre het de uitoefening toelaat van de gelijkaardige rechten van den mede-eigenaar (Hilbert, Traité Théorique et Pratique de la Mitoyenneté, Ed. 1931. N° 480. Planiol et Ripert, Traité Pratique du Droit Civil Français, T. III, Uitg. 1926. N° 304. Pand. Belg. Vo Mur Mitoyen. N° 451, 457)

Aangezien de plaatsing van eene afleibuis, niet beantwoordt aan de bestemming van eenen scheidsmuur ;

Aangezien zij daarenboven de verhooging van gezegden muur belet ;

Aangezien zij bijgevolg niet geoorloofd is; (Hilbert, Loco Cit. N° 485 ; — Pand. B. loco Cit. N° 466 en 468)

Aangezien de werken, geëischt door verweerder, niet begrepen zijn in de verplichtingen opgelegd aan dengene die den gemeenen muur verhoogt, door art. 658 B. W.

Aangezien verweerder opwerpt dat hij van aanleggers rechtgever, zegge dengene van wien aanlegger zijn goed gekocht heeft, de toelating heeft ontvangen de betwiste buis te plaatsen,

Aangezien, ware dit nog bewezen, hetgene het geval niet is, daaruit nog niet zou voortvloeien dat die toelating zou gegeven geweest zijn ten titel van recht, en niet ten titel van eenvoudige gedoogenis ;

Wat betreft den eisch tot schadevergoeding; Aangezien de betwiste buis geplaatst geweest is voor den aankoop van zijn goed door aanlegger.

Aangezien het niet bewezen is dat aanleggers verkoper er ooit protest tegen heeft aangeteekend ;

Aangezien hij bijgevolg wel blijkt den toestand gedoogd te hebben ;

Aangezien ten andere aanlegger zijn goed zonder eenig voorbehoud gekocht heeft in zijn huidigen toestand ;

Aangezien hij bijgevolg moet aanzien worden als hebbende toegestemd in het behouden van de gedoogenis van zijn verkoper, en dus enkel gerechtigd is een einde aan deze gedoogenis te stellen, wanneer het hem aanstaat, doch zonder vergoeding ;

OM DEZE REDENEN :

Wij, Edmond Jans, Vrederechter van het Kanton Boom, tegensprekelijk uitspraak doende in eerste gebied ;

Na aan verweerder akte te hebben verleend dat hij het geding schat op 1000 fr. ;

Veroordeelen verweerder de afleibuis der waters, welke zich bevindt op den gemeenschappelijke scheidsmuur van partijen weg te nemen, en bij gebreke van verweerder hieraan te voldoen binnen de acht dagen te rekenen van de betekening van het huidige vonnis, machtigen aanlegger de werken daartoe noodig uit te voeren op kosten van verweerder, deze kosten eischbaar zijnde op enkel vertoon van de kwijtschriften ;

Wijzen aanlegger af van zijn eisch tot schadevergoeding ;

Veroordeelen verweerder tot de kosten, deze laatste tot heden berekend op 61.75 fr. Aldus gedaan en uitgesproken in openbare rechtszitting, datum alsten hoofde.

VREDEGERECHT TE HERZELE

12 JULI 1933

Vrederechter : M. de l'Anbre.
Pl. : Mrs Van Driessche en Van der Meeren.

HUUROVEREENKOMST. — MONDELING. — UITGESTREKTHEID DER OVEREENKOMST. — BEWIJS DOOR GETUIGEN.

Wanneer het bestaan van het huurcontract niet betwist wordt door de partijen, maar enkel betwisting ontstaat nopens de goederen welke in de verhuur zijn begrepen, dan draagt het geschil niet op het bestaan der verhuur, maar wel op de interpretatie van het contract.

De artikels 1341 en 1715 B. W. zijn in dit geval niet toepasselijk.

V. H. t/L.

Gezien de inleidende dagvaarding, in dato 9 Juni 1933, geboekt, strekkende, in hoofd-

zaak, tot het hooren verwijzen dat de stoor-nis van genot, als huurling, ten voordeele van den aanlegger, zal ophouden en de verweerder-verhuurder zal verwezen worden tot schadevergoeding te betalen.

Aangezien partijen geen huurbrief onder-teekend hebben ;

Aangezien de verweerder loochent dat de aanlegger iets anders zoude bekomen hebben dan een woonhuis en bijgebouwen, meer eenen tuin van het huis afgelegd en hebbende eenen bijzonderen toegang ;

Aangezien, bij gebrek aan geschrift, het bewijs der uitgestrektheid der verhuur dient gezocht in de wijze waarop partijen zelve het kontrakt hebben uitgevoerd zonder betwisting ; dat al de goederen, waarvan de huurder het onbetwist gebruik gehad heeft sedert jaren, dien aanzien als begrepen in het mondelingsch huurkontrakt (Baudry-Lacantinerie, Droit Civil, T. XVIII Du Louage n° 231 tot 234) ;

Aangezien de uitgestrektheid van het gebruik van den huurder, een bloot feit zijnde, door hem mag bewezen worden door alle rechtsmiddelen getuigen inbegrepen (Baudry-Lacantinerie, ibid. n° 233; Vrederechter Antwerpen, 1e Kanton, 6 November 1913, Journal des Juges de Paix 1913, bladz. 299) ;

Aangezien, daarbij, in geval van twijfel, het huurkontrakt dient uitgelegd te worden tegen den verhuurder en in 't voordeel van den huurder (Baudry Lacantinerie, ibid. n° 47) ;

Aangezien de eischer voorstelt zeven feiten te bewijzen en deze feiten als duidelijk en beslissend voorkomen ;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, rechtdoende tegensprekelijk en in eersten aanleg, vooraleer een eindvonnis uit te spreken, laten aan den eischer toe te bewijzen bij alle rechtsmiddelen getuigen inbegrepen, de zeven volgende feiten door hem opgegeven : 1°) ... (enz., het overige zonder belang).

Kosten voorbehouden.

Ingezonden bijdragen

« TROEPENKORPS » EEN GEVAARLIJKE INTERPRETATIE-METHODE

In het niet gedagteekend vonnis van de correctionele rechtbank van Antwerpen (R. W., kol. 801) wordt vastgesteld, dat het concept « troepenkorps » een zekere belangrijkheid veronderstelt, en dat twee legerwagens niet als een troepenkorps kunnen aanzien worden. Wel niemand zal deze vaststellingen ernstig kunnen betwisten.

Met verbazing echer ziet men in het vonnis, dat het vaststellen van die voor de hand liggende waarheid heel wat arbeid aan de rechtbank heeft gekost. Een aantal woordenboeken werden bijgehaald en daaruit vernam de rechtbank, dat « een « korps » bestaat uit eene vereniging van vele personen onder een hoofd », terwijl anderzijds het woord « troepen » een menigte militairen aanwijst.

Men kan bezwaar hebben tegen het raadplegen van woordenboeken in zoo ernstige zaken als het recht, want zelfs de beste staan vol onnauwkeurigheden. In onderhavig geval, weliswaar, was de gegeven uitleg bevredigend, maar dan toch volstrekt nutteloos, want die uitleg kent eenieder van ons, ook zonder zijn woordenboek op te slaan.

Naast dien uitleg heeft de rechtbank er blijkbaar nog iets geleerd, dat zij wellicht niet vermoedde, n.l. de etymologie van het woord « troep ». Ze heeft, jammer genoeg, niet kunnen weerstaan aan de verleiding hare wetenschappelijke vondst in het vonnis op te nemen. Blijkbaar in het bekende « Dictionnaire » van Littré — het ter opheldering tusschen haakjes geplaatste Franse woord foule wijst daarheen — heeft de rechtbank meenen te lezen, dat het fr. troupe uit het lat. turba afstamt, nadat het bij Germanen tot trupa en bij de Burgondiërs tot trope geworden was, wat dan voor de rechtbank aanleiding gaf vast te stellen, dat het eindelijk in de Franse en Vlaamsche talen respectievelijk in « troupe » en « troep » is overgegaan. Nauwkeurig en onbetwist is die wetenschap allerminst. Het nld. troep stamt rechtstreeks uit het fr. troupe en heeft met het burg. trope geen uitstaans. Bovendien gaat het woord terug tot het volkslatijn troppus, waarvan de afstamming uit lat. turba lang niet zeker is, zooals Littré zelf het overigens aanmerkt. Doch aan dit laatste heeft de rechtbank zich liever niet gestoord en dan toch maar dien etymologischen knoop ten voordeele van lat. turba doorgemaakt.

Het is de niet altijd gemakkelijke plicht van de rechtbank zelfs voor de ingewikkelste vraagstukken een kordate oplossing te moeten vinden. Waar het niet moet, zal een bedachtzame rechtbank zich dan ook liever onthouden en in onderhavig geval had het pralen met geleende wetenschap geen het minste nut, want het besluit « dat het Vlaamsche woord « troep », volgens de etymologie, een groote hoeveelheid personen aanduidt », mist hier alle bewijskracht, daar het woord eigenlijk, vol-

gens de rechtbank, « een menigte militairen » moet aanduiden.

Er is echter een veel grooter bezwaar tegen de interpretatie-methode, door de rechtbank toegepast. Immers, hoe hard het voor ons, Vlamingen, ook weze wij moeten bekennen dat een woordelijke interpretatie van den Nederlandschen tekst der Belgische wetten, zooals ze hier ter zake werd toegepast, niet op een hechten grondslag steunt, en daarom ook niet met zekerheid tot de waarheid kan leiden. Dat het bekende artikel 7 van de wet van 18 April 1898 bepaalt, dat de toelichting der wetten « zonder voorrang van den eenen tekst boven den anderen » hoeft te geschieden, neemt niet weg, dat de Nederlandsche tekst van meest alle wettelijke vertaling van een oorspronkelijk Franschen tekst is, dat daarom bij elke woordelijke interpretatie op de eerste plaats rekening met den Franschen tekst moet gehouden worden.

De Nederlandsche tekst woordelijk interpreteren is bouwen op den gril van den ambtenaar uit het ministerie, die de vertaling bezorgde. Een slaand voorbeeld daarvan is juist het woord « troepenkorps ».

In artikel 6 van het K. B. van 27 Januari 1931 heeft de ambtenaar uit het ministerie « un corps de troupe en marche » vertaald door « een marcheerend troepenkorps », wat ten slotte niet te kwaad is. Doch toen artikel 57 van het K. B. van 1 Februari 1934 werd opgesteld en vertaald moest worden, heeft diezelfde of een andere ambtenaar diezelfde uitdrukking « un corps de troupe en marche » vertaald door « een op marsch zijnde leger-troep », wat eigenlijk aansluit bij de vertaling van artikel 23 van het K. B. van 26 Augustus 1925, die in het Fransch luidt : « toute troupe de l'armée ».

Wil men de interpretatie-methode van de correctionele rechtbank van Antwerpen op beide artikels van de K. B. van 27 Januari 1931 en van 1 Februari 1934 toepassen, zonder op den Franschen tekst te steunen, dan kan men, met behulp van woordenboeken en etymologie, tusschen het begrip « leger-troep » en « troepenkorps » een onderscheid opstellen, dat in de wet niet bestaat en daarom ook volstrekt valsche zal zijn.

Beide voornoemde artikels, die innerlijk verband met elkander houden, want beide regelen het stilloopen, het eene voor de tramrijtuigen, het andere voor de gewone weggebruikers, hebben in den Nederlandschen tekst voor dezelfde Franse woorden herhaaldelijk verschillende uitdrukkingen. Zoo staat begrafenistoet tegenover lijksloet voor cotège funèbre, optocht tegen stoet voor cortège, doorbreken tegenover doorsnijden voor couper, e.a.m.

Doch genoeg daarover. Wat voorgaat kan volstaan om het gevaar aan te toonen van een woordelijke interpretatie van den Nederlandschen tekst van de Belgische wetten, en om de noodzakelijkheid te bewijzen vooralsnog van dit hulpmiddel van wettelijke toelichting op die teksten af te zien.

Eg. S. STRUBBE.

Balieleven

VLAAMSCH PLEITGENOOTSCHAP DER BALIE VAN BRUSSEL

Op Zaterdag l.l. 23 Juni, greep de jaarlijksche algemeene vergadering van ons genootschap plaats.

Na een kort verslag over de werking van het verlopen jaar gegeven door den secretaris, werd er overgegaan tot het aanstellen van het nieuw bestuur.

De afredende Voorzitter, Mter Van Overbeke, onderlijnde nog eerst de houding die genomen werd door het Pleitgenootschap vooral onder Vlaamschevoelend standpunt, en dit tegenover de talrijke vraagstukken die het tegen komt in het alledaagsch leven op het Paleis, in zijn betrekkingen met de andersvoelende bestaande groeperingen, met den Raad van de Orde. Hij eindigde zijne toespraak met den klemtoon te leggen op hetgeen altijd de gedragslijn van ons Genootschap is en zal zijn, een streven naar de bejegening die het verdient, een gelijkheid-bekomen, de erkenning ervan, in rechte en in feite.

Daarna werd het nieuw bestuur vastgesteld : Voorzitter : Mter Van Dyck.
Ondervoorzitters : Mters Vermeylen en Vander Veeren

Schatbewaarder : Mter Custers
secretaris : Mter Peereboom
een hulpsecretaris zal bijgevoegd worden.
Twee afgevaardigden bij de boetstraffelijke sectie :

Mter Angèle Van Oppens-Grégoire en Mter Romsée.

Laatste schikkingen werden bekend gemaakt aangaande de belegde uitstap naar Genval-vijvers.

Uitstap vastgesteld op 5 Juli aanstaande.

Vertrek vermoedelijk per bus, Avondmaal rond 7 uur in het Pavillon Japonais. Prijs alles inbegrepen 25 fr. Inschrijving zoo mogelijk voor Maandag bij Jean - Kledkamer der advocaten of bij den schrijver : 158, W. Van Haelenlaan, Brussel.